

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (Ἐσωτερικοῦ) σελλ. 6
 Διὰ τοὺς Διδασκάλους » 5
 ΕΤΗΣΙΑ (Ἐξωτερικοῦ) φρ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Κ. Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 30 Ἀπριλίου 1911.

ΕΤΟΣ Γ'.

ΑΡΙΘΜΟΣ 7—8.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Παράξενον, θά εἴπωσιν οἱ ἀναγνώσται μου ἡ «Αὐγή» δὲν εἶνε πλέον δεκαπενθήμερος, πῶς λοιπὸν διατηρεῖ τὸν τίτλον αὐτόν; Θά ἱκανοποιήσω τὴν ἀπορίαν τῶν ἀναγνωστῶν μου. Ὁ τίτλος ἔμεινε «Δεκαπενθήμερον» καὶ δὲν ἔγεινε «Μῆν» ἀπὸ σεβασμῶν. Ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν Κύπρον ὀλίγον σεβόμεθα τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἐπίθετα. Ἐνας λ. χ. ὁ ὁποῖος εἶνε γνωστὸς μὲ ἓν ἐπίθετον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον κομψὸν καὶ εὐηχον, σηκώνεται ἕνα πρωτὶ καὶ κάμνει μὲ πᾶσαν εὐκολίαν μίαν δῆλωσιν ὅτι τοῦ λοιποῦ θά ὑπογράφεται μὲ ἓν ἄλλο ἐπίθετον, ἰδίας κατασκευῆς, μὲ τὸ ὁποῖον τὸ κάτω-κάτω δὲν εἶνε γνωστὸς. Ἡμεῖς θά ἀποφύγωμεν τὴν μεταβάπτισιν αὐτὴν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σκοπέλου τοῦ νὰ γράφωμεν κατὰ μῆνα, μόνον ἓν δεκαπενθήμερον, πιθανὸν νὰ τὸ καταργήσωμεν ὅλως διόλου ἢ νὰ τὸ ἀντικαταστήσωμεν μὲ τίποτε ἄλλο ποῦ νὰ εἶνε ὄνομα καὶ πρᾶγμα.

Εἶνε γνωστὸν τὸ θαυμάσιον Ἀγγλικὸν περιοδικὸν «Δέκατος ἑνάτος αἰὼν». Ἐχει τεραστίαν κυκλοφορίαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὁ ἰδιοκτήτης του ἐπλούτισε δι' αὐτοῦ. Κοτὰ τὰς παραμονὰς τοῦ ἔτους 1900 πολλοὶ ἐπιχειρηματῆαι Ἀγγλοὶ συνέλαβον τὴν ἰδέαν ὅτι κατ' ἀνάγκην τὸ περιοδικὸν ἔπρεπεν ἀπὸ τὸ νέον ἔτος νὰ μετονομασθῇ «εἰκοστὸς αἰὼν» καὶ διὰ τοῦτο ἔσπευταν νὰ δηλώσουν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ νὰ «πατεντάρουν» ὡς λέγεται εἰς τὴν διεθνή γλῶσσαν, τὸν τίτλον αὐτόν, εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις τῆς Ἀγγλίας, καὶ μετὰ τοῦτο ἤρχισαν νὰ γράφουν εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Δεκάτου ἑννάτου αἰῶνος» προσφέροντες πρὸς πώλησιν τοὺς τίτλους των. Καὶ δὲν ἐζητοῦσαν καὶ πολλὰ. Ἀπὸ πενήντα χιλιάδας λίρας καὶ ἄνω.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ ἔρριψεν ὅλας αὐτὰς τὰς προσφοράς εἰς τὸν κάλαθον καὶ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1900 ἐξέδωσε τὸ περιοδικὸν του μὲ τὸν ἐξῆς τίτλον: «ὁ μετὰ τὸν δέκατον ἑνάτον αἰὼν». Αἱ δύο πρῶται λέξεις ἦταν μὲ μικρότατα γράμματα γραμμῆναι καὶ αἱ ἄλλαι μὲ τὰ συνήθη τοῦ παλαιοῦ

τίτλου. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἡ αἰτιατικὴ εἶνε ἡ ἰδία μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, ὁ τίτλος ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἠλλαξε καθόλου! Δύο ἀπὸ τοὺς «ἐπιχειρηματίας» τόσον ἐλυπήθησαν διότι δὲν ἐσκέφθησαν τόσον ἀπλοῦν πρᾶγμα διὰ νὰ «πατεντάρουν» καὶ αὐτὸν τὸν τίτλον ὥστε ἠτοκτόνησαν. . .

Σὰς διηγήθην τὸ ἀνέκδοτον αὐτὸ, πρῶτον διὰ νὰ ἐννοήσετε ὅτι καὶ μία ἀλλαγὴ τίτλου ἔχει πολλὰκις σημαντικὴν ἱστορίαν καὶ δεῦτερον διὰ νὰ μὴ σπεύσετε νὰ «πατεντάρετε» ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιτελώνου Λάρνακος, σύμφωνα μὲ τὸν νέον περὶ ἐμπορικῶν σημάτων νόμον, τίτλους ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποῖους ἐνδέχεται νὰ μεταχειρισθῶ, διότι κατὰ μίμησιν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ «Δεκάτου ἑννάτου αἰῶνος» δὲν θά πληρώσω κατὰ τὸν ὑπέρογκον ποσὸν διὰ τοὺς τίτλους σας. Τὸ πολὺ μερικὰς δεκάδας . . . λιρῶν διὰ τὸν καλλίτερον. . .

Εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ Κύπριοι εἰμεθα ἀνωροποι μὲ πρακτικὰ μυαλά. Ὅτι ἔμωσ τὸ πρακτικὸν μας πνεῦμα θά ἔφθανε μέχρις αὐτοῦ ὅπου ἔφθασε, δὲν τὸ ἐφανταζόμεθα.

Αἱ τελευταῖαι Δημαρχικαὶ ἐκλογαὶ μᾶς ἀπέδειξαν ὅτι ἡ πραγματικότης εἶνε ἱκανὴ νὰ ὑπερβῇ πᾶσαν φαντασίαν. Εἰς δύο πόλεις, τὸ Δημαρχικὸν ἀξίωμα ἐτέθη εἰς πλειοδοσίαν, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν σχολείων. Τί θαυμασία ἰδέα! Τί πρακτικὴ καὶ φρόνιμη σκέψις! Ὅρισμένως ὁ πρῶτος ποῦ συνέλαβε τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἔχει ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας τόσα τοῦλάχιστον δικαιώματα, ὅσα οἱ ἐφευρέται τῆς ἀτμομηχανῆς, τοῦ τηλεγράφου, τοῦ τηλεφώνου, τῆς δυναμίτιδος καὶ τοῦ 606. Εἰς τὸ ἐξῆς ἐκλογαί, δωροδοκίαι, δημοσκοπία, μεθύτια, καλπονοθεύσεις καὶ τὰ λοιπὰ καταργοῦνται. Ὅποιος θέλει νὰ γείνη Δήμαρχος θά κάμνη τὴν προσφορὰν του.—«Κύριε, φιλοδοξεῖς νὰ γείνης πρῶτος πολίτης τῆς πόλεώς μας; Πολὺ καλά. Κτίσε μας ἕνα Παρθεναγωγεῖον ἢ δῶσε διὰ τὰ σχολεῖα μας χίλιες λίρας. Καὶ ἡμεῖς ἀμέσως ἱκανοποιούμεν τὴν φιλοδοξίαν σου». Τί φρονιμώτερον καὶ τί πρακτικώτερον; Ἴδου ἀμέσως πόροι μεγάλοι ἐξασφαλιζόμενοι ὑπὲρ τῶν σχολείων μας, ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας τῆς νήσου. Ἴδου ὅπου ὁ λαὸς δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπιβαρύνεται μὲ ἐπαχθῆ σχολικὴν φορολογίαν—εἰς τὰς πόλεις τοῦλάχιστον.

Ἄλλὰ τί δυστυχία! Οὐδὲν καλὸν ἀμικτον κακοῦ. Μόλις εὐρεθῆ ἓνα φάρμακον, ἀμέσως ἰδοὺ καὶ ἡ νοθεία του. Μόλις εὐρέθη ὁ θαυμάσιος αὐτὸς πόρος τῶν σχολείων μας, ἀμέσως οἱ Τοῦρκοι ἤρχισαν τὸν συναγωνισμόν. Ὑποβιάζουν τὰς τιμὰς καὶ, ἐπειδὴ τὰ σχολεῖα των εἶνε μικρότερα καὶ ὀλιγαρκέστερα ἀπὸ τὰ ἰδικά μας, οἱ φιλοδοξοῦντες τὸ δημαρχιακὸν ἀξίωμα προτιμοῦν νὰ ἔρχωνται εἰς διαπραγματεύσεις μὲ αὐτούς.

Πρέπει ὅμως νὰ εὐρεθῆ τρόπος νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸν αὐτὸ. Τοιοῦτος συναγωνισμὸς δὲν εἰμπορεῖ παρά νὰ μᾶς βλάβῃ. Αἱ τιμαὶ πρέπει νὰ τηρηθῶσιν ὕψηλαί διότι ἄλλως θὰ γείνηται Δήμαρχος ὁ τυχὼν ἐπιδέξιός ποῦ θὰ μπορῆ νὰ φέρῃ εἰς συναγωνισμόν τὰ σχολεῖα τῶν δύο κοινοτήτων.

Ὁ ξανθὸς Ἀπρίλιος τοῦ Σολομοῦ πλητίζεται ἀπὸ τινος ἐν Κύπρῳ νὰ ἐξελιχθῆ ἀπὸ κομποῦ ἐρωτύλου νεκνίσκου εἰς στιβαρὸν καὶ δγκώδη ἀθλητὴν, εἰς Διαγόραν τινὰ ἢ καὶ Ἡρακλῆν. Διότι ὁ Ἀπρίλιος εἶνε παρ' ἡμῶν ἢ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῆς ἀθλητικῆς κινήσεως, ὡς ἐκ τῆς τελέσεως τῶν Παγκυπρίων ἀγῶνων κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Διακαινησίμου ἢ ὁποῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τυχαίνει τὸν Ἀπρίλιον, ἐπειδὴ... «δὲν λείπει ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴν σαρακοστήν.»

Οἱ ἀγῶνες ἐφέτος ἦσαν ἐξαιρετικῶς λαμπροὶ καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ἐπιτυχεῖς, συνεδυσάθησαν δὲ μὲ μίαν ὠραίαν Γεωργικὴν καὶ Βιομηχανικὴν Ἐκθεσιν τὸ ὁποῖον νομίζομεν ὅτι δύναται νὰ γείνηται κάθε χρόνον ὅταν τελοῦνται ἀγῶνες καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς Ἐκθέσεως ἐγείναν εἰς τὴν Λεμεσὸν καὶ ἱπποδρομικοὶ ἀγῶνες. Ἦδη ἐπροτάθη ὅπως, τὸ ἐπόμενον ἔτος, οἱ ἱπποδρομικοὶ ἀγῶνες ἀντικατασταθῶσι μὲ ποιητικούς, κατὰ τὸ ἀρχαῖον σύστημα. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἀρμόζει ἡ παροιμία. : Ἄλλαξεν ὁ Μανωλίδος κ' ἔβαλεν τὰ ρούχα ἄλλοιῶς. Πάλιν δηλαδὴ ἱππικοὶ ἀγῶνες θὰ τελεσθῶσιν ἀλλ' ἀντὶ ἱππων μὲ σέλλες καὶ ξενικά ὀνόματα, θὰ καθαλλικευθῆ ὁ πτωχὸς Πήγασος, ὁ πάντοτε καταδικασμένος εἰς φορτίον περρωτὸς τετράπους.

Ἡ εἰσαγωγή τῶν πτήσεων τοῦ Πηγάσου μεταξὺ τῶν ἀγωνισμάτων τῶν Παγκυπρίων δὲν ἔχει μόνον ἀρχαϊκὴν ἔννοιαν ἀλλὰ καὶ νεωτεριστικὴν. Μήπως δὲν γίνονται ἀλλοῦ ἀγῶνες πτήσεων ἀεροπλάνων; Ἡ διαφορά εἶνε ὅτι ἀπὸ τὰ ἀεροπλᾶνα συμβαίνουν ἐνίοτε πτώσεις μὲ τραγικὰ ἀποτελέσματα, ἐνῶ ἀπὸ τὸν Πήγασον μόνον κωμικαί.

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ' ΑΞΕΧΑΣΤΑ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΚΑΡΡΟ

Ἦμουν εἰς τὴν Λάρνακα καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἔλθω στὴ Λευκοσίαν. Ἦμεθα δύο καὶ μετὰ ὄριμον σκέψιν «μὴ ὑπείκοιτες εἰς προτροπὰς συγγενῶν καὶ φίλων» οἱ ὁποῖοι μᾶς ἔλεγαν ὅτι «θὰ τὸ μετανώσομεν» κατορθώσαμεν νὰ συλλάβωμεν μίαν ἀνόητον καὶ βλακώδη ἀπόφασιν. Νὰ πᾶμε πεζοὶ στὴ Λευκοσία. Καὶ τὸ ὄρατο καὶ δροσερὸ δειλινὸ, ἐνῶ ὁ ἥλιος ἐχάνετο πίσω ἀπὸ τὰς ἀλκυῖες, ἐξεκινήσαμε μὲ τὴν δροσιά καὶ τὸ φεγγάρι. Ἐπεράσαμε τὸν Ἅγιον Γεώργιον τὸν Κοιτὸν, ἐδροσισηκάμεν ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν του βροῦση καὶ ἐτραβήξαμεν, μονόξυλοι καὶ ἀποφασιστικοί, διὰ τὸ μακρινὸ ταξίδι. Ἡ σκόνη ἦταν στρωμένη μὲ ἀφθονία. Ἐβυθίζομεθα μέσα ἐλεεινά. Μᾶς ἐκούραζε καὶ μᾶς ἀπῆλιψε. Κάποτε κάποτε ἡ ἀπελπισία μου ὑπέβαλλε δειλὰ-δειλὰ τὴν πρότασιν ἐπιστροφῆς καὶ κανονικῆς ὑποχωρήσεως. Ἄλλὰ τί νὰ πῆς ἀτὸ αἴτιμο τὸ φιλότιμο» Δὲν ἔπρεπε νὰ σιραφοῦμε. Τί θὰ τραβοῦσαμεν ἀπὸ τὰς εἰρωνείας αὐτῶν συγγενῶν καὶ φίλων» ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐλάβαμεν τὴν ἀνόητον καὶ ἡρωϊκὴν ἀπόφασιν μὲ τόσην πόζαν! Ἐπροχωροῦσαμεν. Ἐσοφίγγα τὰ δόντια μου μαρτυρικὰ καὶ πεισματάρικα καὶ ἐπερπατοῦσα ἀποφασιστικά.

Ἀνὸ-τροία μίλια ἔξω ἀπὸ τὴν Σιάλαν, ἐσυναντήσαμε δυὸ κάρρα. Δὲν μπορῶ νὰ ἐνθυμοῦμαι ἂν τὰ ἐφθάσαμε ἢ ἂν μᾶς ἐφθάσαν. Μόλις ὅμως τὰ εἶδαμε, μιά φαιετὴν ἰδέα ἄστραψε μέσα μας. Ἀντηλλάξαμε τὰς σκέψεις κι' ἀποφασίσσαμεν. Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγα λεπτὰ ἤμεθα πάνω στὰ κάρρα, ταξιδεύοντα ἀργὰ καὶ μονότονα διὰ τὴν κλεινὴν πρωτεύουσαν.

Ἄνοιξαμε χίλιες κουβέντες καὶ εἴπαμε χίλια δυὸ τραγούδια καὶ τροπάρια, γιὰ νὰ περᾶ ἡ ὥρα καὶ γιὰ νὰ λησμονοῦμε τὸ ἄγριο ξετίναγμα. Ἐφθάσαμε στὸ Μισόδρομο ἀργὰ τὸ βράδυ, ἐφάγαμεν κι' ἐμεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ ξεκινήσαμε πάλιν. Εἶχαμε συνηθίσει κάπως τὸ μονότονο ξετίναγμα, καὶ ἀρχίσαμε νὰ ἀνακαλύπτωμεν ἓνα εἶδος comfort. Καθὼς ἤμεθα κουρασμένοι, ξεθεωμένοι ἀπὸ τὴν ατρομώδη κίνησιν τοῦ κάρρου, μᾶς πῆρε κι' ὁ ὕπνος. Οἱ ἀμαξάρηδες εἶχαν κοιμηθῆ ἀπὸ νωρίς. Ἔτσι ἡ μούλες ἔμειναν οἱ μόνου υπεύθυνοι ὁδηγοί. Ὅλον τὸ ἄλλο πλήρωμα ἐκοιμᾶτο βαθειά.

Ἀνὸ-τροεῖς φορὲς τὸ βράδυ ἄνοιξα τὰ μάτια καὶ ἄλλαξα πλευρό. Τὴν τελευταία φορὰ ποῦ ξύπνησα ἦταν περὶ αὐγῆ. Τὸ φεγγάρι εἶχε δύσει καὶ κάτω ὁ ὀρίζων εἶχε φορηθῆ μὲ νέφη κατακόκκινα. Ἡ πρώτη ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἐπροβάλλαν δειλὰ. Κάτω ἐφαίνετο ἡ θάλασσα σὰν ὀμίχλη! Ἐβαλα τὸν σταυρὸν μου καὶ ἔτριψα τὰ μάτια μου. Δὲν ἐπίστευα σὲ ὅ,τι ἔβλεπα. Θεέ μου, ἀπὸ πότε ἡ Λευκοσία ἀνέ-

κησε θάλασσαν ; ἡ Σκάλα ἐφαίνετο καθαρά. Ἐχασα τὸν μπλούσουλα, τὸν ὕπνον μου καὶ τὰ σημεῖα τοῦ δορίζοντος. Ἐξύπνησα ὅλον τὸ πλήρωμα. Οἱ ἀμαξάροδες ἔμειναν χάσκοντες. Εἶχε σταματήσει τὸ μυαλό τους. Δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τί ἔγινε. Ὑβρίζαν τὲς μοῦλες καὶ ἐβλαστημοῦσαν !

Μᾶς εἶχε πάρει πειὰ ἡ ἴμερα καὶ ἐπλησίασαμεν σιτὸν Ἁγιον Γεώργιον πάλι. Ἐπλήθησα εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη. Ἐπλυθήκαμεν σιτὴν εὐεργετικὴ βροῦση, καὶ πήραμε δρόμον περὶ γιὰ τὴν Σκάλα. Δὲν μπορούσε νὰ τὸ χωρέσῃ ὁ νοῦς μου αὐτὸ ποῦ ἔγινε. Γιὰ νὰ στραφῆς σιτὸν τόπον ποῦ ἄφησες πρέπει νὰ δώσης τὸν γῦρον τοῦ κόσμου· καὶ ἐγὼ ἤμουν βέβαιος ὅτι ἐκείνο τὸ βράδυ δὲν εἶχα κάμει τὸν γῦρον αὐτόν. Ἐλεῖτα, πῶς τὸ ἔπαθον καὶ ἐστράφησαν πίσω ἡ μοῦλες ; Αὐτὲς ταξιδεύουν τόσα χρόνια τόρα καὶ εἶνε ζῶα πολὺ πιστὰ εἰς τὴν τροχίαν των. Μιὰ μοῦλα εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐκουβαλοῦσε μάρμαρα σιτὴν Ἀκρόπολιν, διὰ ἐπίζετο ὁ Παρθενῶν, γιὰ κάμποσα χρόνια. Καὶ ὕστερα, διὰ ἐγέρασε καὶ δὲν ἦταν πειὰ γιὰ δουλειὰ καὶ ἐτέθη εἰς ἀποσιραιοῦσαν δὲν ἔπαυσε ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ κάθε ἴμερα τὴν τροχίαν αὐτὴν καὶ ἀνέβαινε σιτὴν Ἀκρόπολιν μαζί με τὰ ἄλλα ὑποζύγια καὶ ἐκουράζετο μαζί τους, μέχρι συντελείας τῆς ζωῆς τῆς ἡ τοῦ Παρθενῶνος. Πῶς ἔπαθον ἡ δικές μας μοῦλες αὐτὴν τὴν ἐκτροχίαν ; Ποιὰ ἐλκνοικὴ ἀνάμνησις τὲς ἐτράβηξε στὸ Σκαλιώτικον χάσι ;

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔφθασα στὸ σπλι πάλι, χωρὶς νὰ κατορθώσω νὰ λύσω τὸ μυστήριον, τὸ πῶς ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω. Φαντάζεσθε τὸ τί ἐτράβηξα ἀπὸ τοὺς «συγγενεῖς καὶ φίλους» ! Πόσα πειράγματα καὶ πόσα χάχανα χαιρέκακα καὶ εἰρωνικά !

Τὸ δειλινὸ ἤμουν κάτω σιτὴν Ἀποβάθρα, με ἕνα Δευκοσιάτην, ὑπάλληλον τῶν Δημοσίων ἔργων. Δὲν ξέρω πῶς ἔτυχε ὁ λόγος, καὶ ἄρχισε νὰ μοῦ διηγῆται τὸ ταξίδι του. Εἶχεν ἔλθει τὸ προηγούμενον βράδυ με τὸ αὐτοκίνητον, μαζί με τὸν κ. Νίκολς, τὸν Διευθυντὴν τοῦ Τμήματός του. Ὁμιλοῦσε κατὰ τῶν κάρων καὶ τῶν ἀμαξάροδων ποῦ κοιμοῦνται τὸ βράδυ καὶ δὲν ἀκοοῦν.

— Σιτὴν ἀρχὴ—μοῦ ἔλεγε—τοὺς ἐφωνάξαμε καὶ κατεβαίναμε νὰ τοὺς ξυπνήσουμε γιὰ νὰ περάσῃ τὸ αὐτοκίνητον. Στὸ τέλος, εἶχαμε συναντήσῃ δύο κάρρα ποῦ δὲν ἦταν τρόπος νὰ ξυπνήσουμε τοὺς ἀμαξάροδες. Φαίνεται πῶς ἦταν μεθυσμένοι. Ἐκατέβηκε καὶ ἐγύρισε τὲς μοῦλες πίσω πρὸς τὴν Σκάλα. Ἄν δὲν τὸ κατάλαβαν, ὠρισμένως τὰ ζῶα ἤλθαν πίσω.....

...Καὶ ἔτσι ἐλύθη τὸ αἴνγμα. Ὁπερ ἔδει δεῖξαι !

Ἄντων. Ροδόπουλος.

Ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

ΤΟ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ

(Συνέχεια)

Εἰς συμπλήρωσιν τῆς πραγματείας ταύτης, θὰ εἰπώμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ τρόπου διὰ τοῦ ὁποίου ἡ προσοχὴ τῶν ἐπιστημόνων ἐστράφη πάλιν πρὸς τὰ ἐρυθρὰ αἰμοσφαιρία. Ἡ τοιαύτη τροπὴ τῆς ἐρεύνης τοῦ αἵματος ἐγένετο κατόπιν τῶν ἐκπληκτικῶν ἀνακαλύψεων περὶ τῶν τροπικῶν ἀσθενειῶν. Εἰς τινὰς τῶν ἀσθενειῶν τούτων, τὸ προκαλοῦν τὴν ἀσθενεῖαν μικρόβιον δὲν εἰσδύει μόνον εἰς τοὺς ἰστούς ἢ εἰς τὸν ὄρρον τοῦ αἵματος, ἀλλ' εἰσχωρεῖ καὶ ἐγκαθίσταται ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων. Τοῦτο ἐπὶ παραδείγματι συμβαίνει εἰς τὸν ἐλώδη πυρετὸν, τὴν ἀσθενεῖαν τοῦ ὕπνου καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸν κίτρινον πυρετὸν. Ἐντὸς τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων, τὸ Plasmodium malariae, τὸ μικρόβιον τοῦ ἐλώδους πυρετοῦ ἀναπτύσσεται καὶ πολλαπλασιάζεται, προφυλαγμένον ἀπὸ πᾶσαν φαγοκυτταρικὴν ἐνέργειαν τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων, τῶν προασπιστῶν τοῦ ὄργανισμοῦ. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ τὸ Trypanosoma gambiense, τὸ μικρόβιον τῆς ἀσθενείας τοῦ ὕπνου, τῆς φοβερᾶς μᾶστιγος ἢ ὁποῖα ἀπειλεῖ νὰ ἐρημώσῃ κατοίκων πολλὰς χώρας τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ φαγοκύττωσις εἶνε ἄχρηστος εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας. Τὰ λευκὰ αἰμοσφαίρια δὲν προσβάλλουσι τὰ μικρόβια ταῦτα, ὅχι μόνον διότι εἶνε κρυμμένα μέσα εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια ἀλλὰ καὶ διότι ταῦτα εἶνε ἀρκετὰ μεγάλα, πολὺ μεγαλότερα ἀπὸ τὰ βακτηρίδια καὶ μολονότι δὲν πολλαπλασιάζονται ὅσον ταῦτα ταχέως, ζῶσιν ὅμως πολὺ περισσότερον. Ἡ ὀρθοθεραπεία ἀπεδείχθη ἀνίσχυρος κατὰ τῶν νόσων τούτων. Καὶ μολονότι εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐλώδους πυρετοῦ, ἡ ἀγαθὴ τύχη τοῦ ἀνθρώπινου γένους ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν θαυμαστῶν θεραπευτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἀλκαλοειδοῦς τῆς Κίνας (τῆς κινίνης) ὅμως οὐδὲν ἰσχυρὸν φάρμακον εὑρέθη ἀκόμη κατὰ τῆς ἀσθενείας τοῦ ὕπνου. (1)

Αἱ ἀσθενεῖαι αὗται, αἵτινες εἰς πλείστας περιπτώσεις φαίνονται ὅτι μεταδίδονται διὰ δηγμάτων ἐντόμων, εἶνε ἐντελῶς διαφόρου κλινικοῦ χαρακτήρος ἀπὸ τὰς γνωστὰς ἡμῖν ἀσθενείας, τὰς ἐχούσας ὡς παθογόνον τὰ βακτηρίδια. Κατὰ συνέπειαν χρειάζονται καὶ θεραπείαν διάφορον τῆς τῶν ἄλλων καὶ τὴν θεραπείαν ταύτην ἀναζητοῦσιν οἱ σοφοὶ αἱματολόγοι εἰς τὰ ἐργαστήρια των. Ἀπὸ τὴν εὐπιτυχῆ ἐκβασιν τῶν ἀναζητήσεων τούτων δύναται νὰ

Σ. Σ. «Αὐγῆς» Πειράματα ἐκτελοῦνται ἤδη πρὸς καταπολέμησιν τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας δι' ἐνέσεων τοῦ Σαλβαροῦν (606) ἢ ἄλλων ἀναλόγων φαρμάκων, δηλαδὴ ὀργανικῶν ἐνώσεων ἀρσενίου.

ἐξαρτηθῆ ἡ τύχη μεγάλων κρατῶν. Ἡ τύχη τῶν ἔθνῶν σήμερον δύναται νὰ ἐξαρτᾶται ὄχι μόνον ἀπὸ τῶν λογγῶν καὶ τῶν κανονίων μυριάδων μαχητῶν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡσυχου καὶ εἰρηνικοῦ μικροσκοπίου τῶν ὀλίγων ἐρευνητῶν.

Χῶραι ἀπείρως πλούσιαι εἰς φυσικὰς καλλονὰς, εἰς πόρους ἀνεκμεταλλεύτους δασῶν, γαιῶν, μεταλλείων, χῶραι παρθένοι, μόνον τὴν φίλεργον σκαπάνην τοῦ καλλιεργητοῦ ἀναμένουσαι, ἵνα δώσωσι τὸν εὐκόλον πλοῦτον, παραμένουσιν ἀπροσπέλαστοι καὶ ἀνεκμετάλλευτοι διότι τοὺς τολμητίας ἀποικιστὰς συνέχει ὁ φόβος τῶν ἀσθενειῶν. Καὶ θὰ παραμείνωσιν οὕτω, μέχρις ὅτου μετριόφρων τις σοφὸς φωνάξῃ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου του, τὸ εὖ-**ρηκα**, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ὑπὸ τῶν ἀσθενειῶν ἀποκλεισμός τῶν χωρῶν ἐκείνων θὰ λυθῆ, διότι αἱ ἀσθένειαι θὰ θὰ θεραπεύωνται ἢ θὰ προλαβάνωνται.

Δὲν ἀξίζει λοιπὸν τὸ μικροσκοπίον ὅσον καὶ τὸ κανόνιον ;

ΤΕΛΟΣ

Κατὰ τὸ Ἑγγλίκον τοῦ ἱατροῦ
C. E. LEA

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Συνέβη κάποτε, ἓνας Μπέης τῆς Τύνιδος νὰ προσβάλλῃ ἓνα Γάλλον πρόξενον καὶ ὁ Ναύαρχος Ντουπετι-Θουάρ διετάχθη νὰ λάβῃ ἱκανοποίησιν ὑπὲρ τῆς Γαλλικῆς σημαίας. Ἐπειδὴ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Θουάρ ὑπεστηρίχθησαν ὑπὸ τῆς πολὺ εὐγλώττου ρητορικῆς τῶν κανονίων τοῦ στόλου του, ὁ Μπέης ἔδωσε πᾶσαν ζητουμένην ἱκανοποίησιν καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν διαπραγματεύσεων, ἐκάλεσε τὸν Θουάρ εἰς ἰδιαίτερον γεῦμα.

Ὁ Πρόξενος παρώτρυνε τὸν Θουάρ νὰ προσέξῃ νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ θηρίου, διότι ὁ Μπέης ἦτο πολὺ ἐκδικητικὸς καὶ ἴσως θὰ ἐζήτηε νὰ ἐκδικηθῆ ἐπὶ τοῦ ναυάρχου τὴν ταπεινώσιν του.

— Δὲν φοβοῦμαι, ἀπήντησεν ὁ Θουάρ καὶ κατηθύνθη εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Μπέης, ὅπου τοῦ ἔγεινεν ἡ πλέον ἐγκάρδιος ὑποδοχή.

Μόλις ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ Θουάρ ἠσθάνθη κάτι τι μαλακὸν νὰ ἐγγίξῃ τοὺς πόδας του καὶ κύψας κάτωθεν εἶδεν ἓνα πελώριον λέοντα δεικνύοντα τοὺς φοβεροὺς ὀδόντας του.

Χωρὶς νὰ παραχθῆ, ὁ Θουάρ ἐκάλεσε τὸν διερμηνέα του: — Τὰ πιστόλιά μου, διέταξεν.

Ὁ ὑπηρέτης ἔφερεν εἰς τὸν Ναύαρχον τὰ πιστόλιά του ἐντὸς ἀργυροῦ δίσκου καὶ ὁ Θουάρ, λαθῶν αὐτὰ, τὰ ἐτοποθέτησεν ἐμπροσθέν του, ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ γεύματος. Ὁ Μπέης ἠωπεύων τὴν μακράν του γενειάδα ἐμειδίκε καὶ εἶπεν εἰς τὸν διερμηνέα.

— Εἰπέ εἰς τὸν Ναύαρχον ὅτι ἂν αὐτὰ τὰ πιστόλια εἶνε διὰ νὰ τινάξῃ τὰ μυαλὰ τοῦ λέοντός μου εἰς τὸν ἀέρα, εἶνε ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ καὶ ἄχρηστα.

Ὅταν ὁ διερμηνεύς μετέφρασε ταῦτα, ὁ Θουάρ ἀπήντησε ψυχραίμως, βλέπων τὸν Μπέην.

— Εἰπέ εἰς τὴν Ὑψηλότητά του ὅτι δὲν ἔφερα τὰ πιστόλιά μου διὰ νὰ φονεύσω τοὺς λέοντάς του, ἀλλὰ διὰ νὰ τινάξω τὰ μυαλὰ τῆς Ὑψηλότητός του, ὅταν ὁ ζωντανὸς αὐτὸς τάπης κάμῃ τὸ παραμικρὸν κίνημα, καὶ πιστεύω ὅτι πρὸς τοῦτο δὲν εἶνε ἀνεπαρκῆ.

Σοβαρὸς καὶ ὠχρὸς ὁ διερμηνεύς μετέφρασε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ναυάρχου. Τὸ μειδίαμα ἔφυγεν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Μπέης καὶ ἡ χεὶρ του ἔπαυσε νὰ θωπεύῃ τὴν γενειάδα του καὶ ἔκαμε νεῦμα τι εἰς τοὺς ὑπηρέτας.

— Ὁ λέων μου, ἀπεκρίθη, εἶνε πολὺ ἡμερὸς καὶ κανένα δὲν πειράζει. Μολαταῦτα, ἀφροῦ ἡ παρουσία του δὲν εἶνε ἐπιθυμητὴ θὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν. Καὶ ὁ λέων ὠδηγήθη ἔξω, ἡσυχος ὡς μέγας σκύλλος συνειθισμένος νὰ ὑπακούῃ.

Τὸ γεῦμα ἐσυνεχίσθη κατόπιν, ὡς νὰ μὴ εἶχε συμβῆ τὸ παραμικρὸν.

Ὁ μικρὸς Παυλάκης ἐτοποθετήθη νὰ κοιμᾶται εἰς χωριστὸν δωμάτιον ἀπὸ τὸν μπαμπᾶν καὶ τὴν μαμᾶν του. Κατ' ἀρχὰς τὸ πρῶγμα ὑπεφέρετο, ἀλλὰ μίαν νύκτα ἤστραπτε καὶ ἐθρόντα τόσον, ὥστε ὁ Παυλάκης ἐντρομος ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μαμᾶς φωνάζων:

— Δὲν μπορῶ μαμᾶ νὰ κοιμηθῶ. Φοβοῦμαι.

— Γιατὶ νὰ φοβᾶσαι, Παυλάκη μου; δὲν σου εἶπα ὅτι οἱ ἄγγελοι κοιμῶνται μὲ τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τὰ φυλάγουν τὴν νύκτα ;

Ὁ Παυλάκης ἔξυσε τὸ κεφάλι του.

— Καλὰ μαμᾶ. Ἐλα σὺ κοιμήθου μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἄφισέ με νὰ κοιμηθῶ ἐγὼ μὲ τὸν μπαμπᾶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐκεῖνος πρὸς ἐκείνην. — Νομίζεις, ἀγάπη μου, ὅτι σοῦ εἶνε ἀρκεῖς ἢ τρεῖς λίρες τὴν ἐβδομάδα, ποῦ πέρω ;

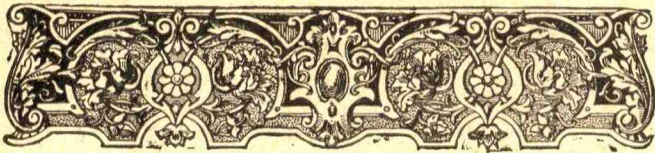
Ἐκείνη. — Πιθανὸν, φῶς μου, νὰ μὲ ἀρκέσουν. Ἄλλὰ σὺ πᾶς θὰ περῶς ;

Ὁ οἰκιακὸς φίλος, μετὰ τὸ γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον προσεκληθῆ, λέγει ἐμπιστευτικῶς εἰς τὸν φίλον του. — Ἡ σύζυγός σου, ἀγαπητέ, εἶνε θαῦμα καλλονῆς καὶ χάριτος. Καὶ πιστεύω, κατεργᾶρο, ὅτι θὰ τὴν ζηλεύης.

Ὁ ἀμφιτρόιον. — Ἐ, λοιπὸν, θά σου τὸ ἐμπιστευθῶ. Τὴν ζηλεύω ἀρκεῖα καὶ δι' αὐτὸ οὐδέποτε προσκαλῶ σὸ σπῆτι μου κανένα ἄνθρωπον ἄξιον νὰ ἀγαπηθῆ ἀπὸ γυναῖκα μὲ γοῦστο !....

— Ὁ Γιάννης εἶνε χροσοὺς νέος. Τὸ μόνον του ἐλάττωμα εἶνε ὅτι δίδει μεγάλην σημασίαν καὶ εἰς τὰ πλέον ἀσήμαντα πράγματα.

— Βέβαια· ἄλλως ἂν δὲν εἶχε τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ, δὲν βλέπω πῶς μποροῦσε νὰ ἔχη τόσον μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ ΠΗΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(Συμειώδης τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Αὐγῆς»)

Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης, ἡ ταχεῖα καὶ ἀκατά-
παντος τὴν ὁποῖαν ἀπεργάζονται διὰ τῆς σιωπηλῆς,
μειριόφρονος καὶ ἐνδελεχοῦς ἐργασίας των, χιλιάδες
φωτεινῶν πνευμάτων, φθειρομένων καὶ ἀναλισκόντων
τὰς ἰδίας δυνάμεις εἰς τὰ ἐργασίαια τῆς ἐπιστήμης,
ὡς ἐφθείροντο ἄλλοτε εἰς τοὺς ναοὺς τῆς θρησκείας
πνεύματα ἴσως ἐξ ἴσου φωτεινὰ, ἀλλὰ πιεζόμενα ἀπὸ
τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας τῆς
ἀνθρωπότητος, ἡ πρόοδος λέγομεν αὕτη, οἰκοδομεῖ
καθ' ἐκάστην νέα δώματα καὶ νέα ἀνάκτορα τῆς
Γνώσεως, ἀλλὰ καὶ καταρρίπτει καὶ καταστρέφει ἐκ
τῶν ἤδη φθορομημένων, καὶ ἀρείων καὶ μεγαλοπρε-
πῶν θεωρουμένων ἐκεῖνα, ἅτινα ἐν τῷ εὐθεί καὶ ἀ-
κάμπτη δρόμῳ τῆς, ἀποδεικνύει ἀσυμβίβαστα πρὸς
τὰ νέα οἰκοδομούμενα. Ἐπιτεῦθεν αἱ νέαι καθ' ἐκά-
στην θεωρίαι, αἱ ἀνατρέτουσαι τὰς μέχρι χθὲς ὡς
θέσφατα τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀπαρασάλευτα δόγματα
θεωρουμένας.

Ἡ θεωρία τῶν **Χημικῶν στοιχείων**, ὡς
ὄλων διαφόρων καὶ με καθορισμένα καὶ σαφῶς χωρι-
ζόμενα ἀπ' ἀλλήλων ὄρια καὶ ἰδιότητος, προμαντευθεῖ-
σα ὑπὸ τοῦ Λαβοαζιέ, διατυπωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀβογά-
ρδο καὶ ὑποστηρικθῆσα ὑπὸ τοῦ Μενδελέγιεφ, ἐφαίνε-
το μέχρι χθὲς ὡς ἀπαρασάλευτος καὶ ἀκλόνητος ἀλή-
θεια, ἐφ' ἧς μάλιστα ἐστηρίχθη ὄλον τὸ ὑπέρολαμπρον
οἰκοδόμημα τῆς νεωτέρας **χημείας**. Τούναντιον ἡ
γνώμη περὶ **ἐνιαίου τῆς ὕλης** καὶ τῆς ἐξ ἀλλήλων
παραγωγῆς τῶν διαφόρων στοιχείων ἐθεωρεῖτο πάντο-
τε σχεδὸν ὡς ἀσθηρικός φιλοσοφικὴ θεωρία καὶ
ὄλλοι παρεδέχοντο αὐτὴν ἀνεπιφυλάκτως οἱ δὲ σοφοὶ
μενὰ διαταγμοῦ ὠμίλον περὶ αὐτῆς (1). Σήμερον ὁ-
μως ἡ θεωρία τῶν ἀδύνητων καὶ ἀμετατρέπτων
στοιχείων τῆς ὕλης καταπίπτει καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς
θριαμβευτικῶς ἀνυφοῦται ἡ θεωρία τοῦ **ἐνιαίου**
τῆς ὕλης καὶ τῆς ἐξ ἀλλήλων παραγωγῆς
τῶν στοιχείων.

Τὸ τοιοῦτον ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἀνακάλυψιν
τοῦ ραδίου καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτοῦ καὶ τῶν σωμα-
των ἐκείνων ἅτινα ἐκ τοῦ ραδίου παράγονται, διὰ με-

1) Σημ. Ὁ ἡμέτερος σοφὸς καθηγητὴς τῆς χημείας ἀείμνητος
Χρηστομᾶνος, ἐν τισι τῶν τελευταίων μαθημάτων τὰ ὁποῖα ἠκούσα-
μεν αὐτοῦ (1905) ὠμίλησε περὶ τῆς θεωρίας ταύτης ὡς ἀναγκαίως
παραδεκτικῆς καὶ ἄνευ τῶν τελευταίων ἀνακαλύψεων καὶ ὁ ἴδιος δὲ
κατέγεινεν εἰς σχετικὰς ἐργασίας ἐπὶ τοῦ φωσφόρου καὶ ἀρσενίου.

ταβολῆς τῶν ἰδιοτήτων τῶν συνιστώντων τὸ ράδιον
ἀτόμων.

Τὰ κατὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ραδίου καὶ τῶν νέων
γνώσεων τῆς ἐπιστήμης ἐξ αὐτῆς, ἐκθέτει σαφῶς καὶ
μεθοδικῶς τὸ κατωτέρω ἄρθρον, γραμμένον ἐσχάτως
(1911) ἀπὸ διαπρεπῆ ἐπιστήμονα, τὸ ὁποῖον μετα-
φράζομεν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν
τῆς «Αὐγῆς».

Κατὰ τὸ 1898 ὁ Πέτρος Κιουρί καὶ ἡ κυρία Σκλο-
δόβσκα Κιουρί ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν
Ἐπιστημῶν ὅτι ἀνεκάλυψαν δύο νέα στοιχεῖα εἰς τὰ
ὁποῖα ἔδωσαν τὰ ὀνόματα **Ράδιον** καὶ **Πολώνι-
ον**. Αἱ παράδοξοι ἰδιότητες τῶν δύο τούτων σωμα-
των ἔκαμαν τοιαύτην ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς φαντασίας τοῦ
κόσμου τῶν σοφῶν, ὥστε ἀμέσως πολλοὶ φυσικοὶ ὄλων
τῶν χωρῶν ἐπεδόθησαν εἰς ἐρεῦνας ἐπὶ τῶν νέων στοιχεί-
ων, ἐκ τῶν ἐρευνῶν δὲ τούτων παρήχθη ὑλόκληρος ἐπι-
στήμη, ἡ **ραδιενέργεια**. Συγχρόνως ὁ νέος κόσμος
τῶν **ἀτόμων** καὶ **μορίων** κατέστη δυνατὸν νὰ ἐ-
ρευνηθῆ καὶ ἐκάστη ἀνακάλυψις ἐπὶ τῆς ραδιενεργείας
σημειώνει καὶ ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐρευναν
τοῦ κόσμου τούτου ὅστις πρὸ εἰκοσαετίας ὑφίστατο μό-
νον ἐν καταστάσει ἀρκετὰ ἀσθηρικοῦ ὑποθέσεως.

Πλείστοι ξένοι σοφοί, ὡς ὁ Ρουδέρροφ, κατέστησαν ἤδη
διάσημοι διὰ τῶν ἐργασιῶν των ἐπὶ τοῦ ραδίου. Οὐχ ἥττον
πρέπει νὰ εἴπωμεν, πρὸς δοξαν τῆς Γαλλικῆς ἐπιστήμης, ὅτι
ὄχι μόνον ἡ ἐπιστήμη τῆς ραδιενεργείας ἐγεννήθη (διὰ τῶν
ἐργασιῶν τοῦ Μπεκερέλ) ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῶν Κιουρί,
ἀλλὰ καὶ ὅτι εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς μαθητάς των ἡ ἐπιστή-
μη αὕτη ὀφείλει τὰ σπουδαιότατα πορίσματά της· ἐσχά-
τως ἀκόμη, ἡ Κυρία Κιουρί, τῇ συνεργασίᾳ τοῦ κ. Δε-
πτέρν ἐπέτυχε πρώτη νὰ παρασκευάσῃ καθαρὸν μεταλλι-
κὸν ράδιον. (2)

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ραδίου.

Ἄς ἀναμνησθῶμεν ἐν πρώτοις, πῶς ἀνεκαλύφθη τὸ ρά-
διον. Κατὰ τὸ 1896 ὁ Μπεκερέλ ἀνεκάλυψε τὴν περιεργον
ἰδιότητά τῶν ἐνώσεων τοῦ **οὐρανίου**, τοῦ νὰ προσβάλλ-
ωσιν φωτογραφικὴν πλάκα κλεισμένην ἐντὸς καλύμματος
ἐκ μαύρου χάρτου ἀδιαφανοῦς. Προσέτι παρετηρήθη ὅτι
ἅμα τῇ ἀμέσῳ γειτνιασῆι τοιαύτης τινος ἐνώσεως τοῦ Οὐ-
ρανίου δ' ἀήρ ἀπέκτα ἡλεκτρικὴν τινὰ ἀγωγιμότητα καίτοι
γενικῶς οὗτος ἐνεργεῖ ὡς μέσον ἐξόχως ἀπομονωτικόν.

Τότε λοιπὸν ἡ Κα Κιουρί ἀνέλαβε νὰ ἐξετάσῃ μὴπως
καὶ ἄλλα σώματα ἐκτὸς τοῦ Οὐρανίου κατεῖχον τὰς ἰδιό-
τητας ταύτας καὶ τὰς ἀνεῦρε κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ **Θόριον**,

(2) Καθ' ὃν χρόνον οἱ Γάλλοι ὀμιλοῦσι μετὰ τὸσον δικαίας ὑπερη-
φανείας περὶ τῆς συμβολῆς τῶν ἐπιστημῶν των εἰς τὴν παγκόσμιον
πρόοδον, ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη τί ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ; Τὰς ἡλιθιότητας
τῶν μαλιαρῶν, τὰς κακοθεσίας τοῦ Μιστριώτη, τὰς ραδιοურγίας
ἐκκαθαρισθέντων καθηγητῶν [καὶ σκιαμαχίας ὑπὲρ θρησκείας
καὶ γλώσσης οὐδαμῶθεν κινδυνευουσῶν! Πτωχὴ Ἑλλάς, μῆτερ τῶν
ἐπιστημῶν!

άλλ' εἰς μικρὸν βαθμὸν. Παρετήρησεν ὁμως, ἐνῶ ἐξήταζε διάφορα ὄρυκτὰ περιέχοντα οὐράνιον ὅτι τινὰ ἐξ αὐτῶν ἦσαν τετράκις ἢ πεντάκις δραστηριώτερα τοῦ καθαροῦ οὐρανίου καὶ συνεπέραναν ὅτι αἱ ιδιότητες ἐκεῖναι ὠφείλοντο εἰς νέον τι σῶμα, ἐκτὸς τοῦ Οὐρανίου, καὶ πολὺ δραστηριώτερον αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐγνώριζεν ἐπακριβῶς τὰ συστατικὰ τῶν λίαν ἐνδιαφερόντων τούτων ὄρυκτῶν, ἦτο βεβαία ὅτι ἡ ἀναλογία εἰς ἣν θὰ περιείχετο τὸ νέον τοῦτο σῶμα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε ἢ ἐλαχίστη. Ἐλαβε λοιπὸν πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιογράμμων καὶ ἐπεχείρησε νὰ ἐξαγάγῃ ἐξ αὐτῶν τὸ μέλλον ράδιον. Ἐφθασε τοιουτοτρόπως εἰς τὸ νὰ ἀπομονώσῃ ἐκ τοῦ ὄρυκτοῦ, μέρη ἀπείρως δραστικά, ἑκατομμύρια φορὰς δραστικώτερα τοῦ Οὐρανίου, ἀλλ' ὅταν ἐκ τῶν μερῶν τούτων ἐπειράθη νὰ ἐξαγάγῃ τὰ γνωστὰ σώματα, τὸ ἀπομένον, κίττοι: ὄλονεν καθιστάμενον δραστικώτερον, καθίστατο τόσον ἐλάχιστον τὸν ὄγκον ὥστε σχεδὸν ἐξηφανίζετο. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐργασθῇ διὰ πολλῶν τόνων ὄρυκτοῦ καὶ ἐπαναλαβοῦσα ἐξ ἀρχῆς πάσας τὰς χημικὰς ἐξεργασίας, κατήντησε τέλος πάντων νὰ λάβῃ μερικὰ δέκατα τοῦ γραμμαρίου τοῦ ζητουμένου σώματος: ἦτο **χλωριοῦχον ράδιον** καθαρὸν. Ὡ; πρὸς τὸ δεῦτερον τῶν ἀνακαλυφθέντων στοιχείων (τὸ ὁποῖον ἀπεκάλεσεν αὕτη Πολωνίον πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος τῆς Πολωνίας) τούτο ἦτο τόσον ἀπειρελάχιστον ἀκόμη, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπομονωθῇ!

Εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ παρασταθῇ τὸ τεράστιον ποσὸν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀδιάκόπων φροντίδων τῶν ὁπείων ἔκαμε χρῆσιν ἡ κυρία Κιουρί διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τούτο. Διότι, ἄνευ ὑπερβολῆς, δεκάς χιλιάδων χημικῶν πράξεων, ὡς διηθήσεων, διαλύσεων κτλ., ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὄρυκτοῦ καὶ ἤρκει μία στιγμὴ ἀπροσεξίας ἢ λησμοσύνης διὰ νὰ διαφύγουν τὰ ὀλίγα δεκατόγραμμα τοῦ πολυτίμου σώματος, τὰ διεσπαρμένα εἰς τὴν κολοσσαίαν μάζαν τοῦ διαλύματος τοῦ ὄρυκτοῦ.

Καθὼς συχνάκις συμβαίνει εἰς τὰς μεγάλας ἀνακαλύψεις, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κιουρί ἐδέησε νὰ ἐργασθῶσι μὲ τὰ ἀπλοῦστερα καὶ χονδροειδέστερα ἐργαλεῖα καὶ μέσα καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ των. Μεταξὺ τῶν οἰκοδομημάτων τῆς Δημητριακῆς σχολῆς τῆς «Βιομηχανικῆς Φυσικῆς καὶ χημείας» τὰ ὁποῖα ἐσχάτως ἀνφοδομηθήσαν, δύναται τις νὰ ἴδῃ ἀκόμη εἶδος τι παλαιοῦ ξυλίνου παραπήγματος μὲ στέγην ἐκ ψευδαργύρου καὶ δάπεδον διὰ πισσασφάλτου ἐστρωμένον. Ἐκεῖ τὸ σφὸν ζευγὸς ἐπετέλεσε πάσας τὰς ἐργασίας τῆς μεγάλης ἀνακαλύψεως. Μετὰ χαρᾶς ἀκόμη ἡ κ. Κιουρί ἐνθυμεῖται τὴν συγκίνησιν τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθη ὅταν, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῶν ἐργασιῶν τῆς μίαν ἐσπέραν, εἶδε τὰ κορύννια τὰ περιέχοντα τὸ πολῦτιμον προῖόν νὰ λάμπουν ὡς πολῦτιμοι λίθοι, ἀλλὰ μὲ τοσαύτην λάμψιν, ὥστε νὰ διακρίνωνται τὰ μέρη τοῦ σκεύους. Τοιουτοτρόπως ἀνεκαλύφθη μία τῶν περιεργότερων ἰδιοτήτων τοῦ ραδίου, ἡ λάμψις. Ἀλλὰ δὲν λάμπουν μόνον τὰ ἄλατα τοῦ ραδίου, ἀλλὰ καὶ ἔχουν τὴν ιδιότητα, χάρις εἰς τὰς ἀκτῖνας τὰς ὁποίας ἐκπέμπουν, νὰ διεγείρουν τὴν λάμψιν τῶν φωσφορίζουσῶν οὐσιῶν, ὡς τοῦ θείουχου ψευδαργύρου. Ἐπὶ τῆς ιδιότητος ταύτης στηρίζεται ἡ κατασκευὴ χρονομέτρων μὲ πλάκα λάμπουσαν τὴν νύκτα.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Α'

Ἡ μάνα 'στὸ παράθυρο κι' ὁ γυιὸς εἰς τὸ κρεββάτι :
— «Σήκω, παιδί μου, 'ς τὴ γιορτὴ νὰ ρίξῃς ἓνα μάτι.
— Δὲν 'μπορῶ, μάνα· εἴμ' ἄρρωστος. θαμπῆ 'ναι ἡ ματιὰ μου θυμοῦμαι τὴν φτωχὴ Μαριῶ καὶ μοῦ πονεῖ ἡ καρδιά μου,
— Σήκω νὰ πᾶμε 'ς τὸ ναὸ, χρυσό μου παλληκᾶρι,
θὰ σοῦ γιαιρέψῃ τὴν καρδιά τῆς Παναγῆς ἡ χάρι.»

Σημαίνει ἀργὰ ἡ λειτουργιὰ, κόσμος πολὺς διαβαίνει,
'ς τὴν ἐκκλησιὰ, ἐλπίζοντας κάθε ψυχὴ πηγαίνει.
Τὸν κόσμο ἡ μάνα ἀκολουθεῖ κι' ὁ γυιὸς ἀπὸ κοντὰ τῆς :
«Εὐλογημέν' ἡ Παναγιὰ καὶ δόξα 'ς τ' ὄνομά τῆς !

Β'

Παναγυριζ' ἡ Δέσποινα· πολλὰ καλὰ θὰ κάνῃ,
πολλοὺς ἀρρώστους σήμερα τὸ θᾶμμά τῆς θὰ γιάνῃ.
Κι' ὅ,τι καθένας ἔταξε 'ς τὴ χάρι τῆς νὰ δώσῃ,
τὸ φέρει, 'ς τὴν εἰκόνα τῆς μ' εὐχὴ νὰ τὸ καρφώσῃ.
Ὅποιος τὸ χέρι του πονεῖ, δίνει ἀσημένιο χέρι,
ἄλλος ποῦ μόλις περπατεῖ, πόδι χρυσὸ θὰ φέρῃ.
Κι' ὄλοι θὰ γιάνουν. Χορευτῆς ἐκεῖ, μέσ' 'ς τὸ λειβάδι εἶν' ἓνας ὅπου σέρνονταν ἀκόμα χθὲς τὸ βράδυ.
Κι' ἄλλος ἐκεῖ, γὰ ἰδέτε τον, πῶς οἴχνει τὸ λιθάρι,
ποῦ ἐκοίτονταν...τὸν ἔσωσε τῆς Παναγῆς ἡ χάρι.—
Ἡ μάνα ἐπῆρε μιὰ χρυσὴ καρδοῦλα : «Γυιέ μου, μόνος 'ς τὴν ἀγία εἰκόνα κρέμασ' τὴν, νὰ σοῦ περάσῃ ὁ πόνος.»
Στενάζοντας τὴν 'πῆρε ὁ νεῖδς, στενάζοντας πηγαίνει,
μὲ δάκρυα κάθε λόγος του ἀπ' τὴν καρδιά του βγαίνει :
«Ὡ Παναγιὰ μου εὐλογητῆ, ἅγια Δέσποινά μου,
ἀγλυκεῖα μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἄκου τὸ πάθημά μου.
«Στὴ χώρα μέσα 'κάθουμον μὲ τὴν καλὴ μου μάνα,
ἐκεῖ ποῦ εἶν' ἡ ἐκκλησιὰ μὲ τὴ βασιλῆα καμπάνα.
»Κοντὰ, κοντὰ μας κάθονταν, μαζί μου ἀδελφωμένη
»καὶ ἡ Μαριῶ...μὰ τόσ' αὐτὴ μοῦ ἀπέθαν' ἡ καὶμένη.
»Νὰ, Παναγιὰ μου, σοῦ 'φερα καρδιά, καὶ τὴ δική μου
»γιάνε τὴν, βγάλε, βγάλε μου, τὴν ἄκλειστη πληγὴ μου.
»Μερόνυχτα θὰ προσκυνῶ, θὰ λέγω ἐδῶ 'μπροστά σου :
»Εὐλογημένη Παναγιὰ καὶ δόξα 'ς τ' ὄνομά σου !»

Γ'

Κοιμήθηκαν μάνα καὶ γυιὸς 'στὸ φτωχικὸ κρεββάτι.
Σιγὰ ἐμβαίν' ἡ Παναγιὰ 'σὸν νὰ μὴν ἐπερπάει,
'στὸν ἄρρωστο σκύφει, 'στὴν καρδιά, τοῦ ἐγγίζει, ἀγάλι ἀγάλι
τὸ χέρι, μὲ χαμόγελο γλυκὸ, καὶ φεύγει πάλι...
'Σὰν νᾶειδε ἡ μάνα καὶ τι, 'σὸν νᾶειδε 'στ' ὄνειρό τῆς . . .
ξυπνάει . . . Οἱ σκύλοι· ἐκλαίγανε ! τηράει 'στὸ πλευρό τῆς
γὰ τὸ παιδί . . . Ἦταν νεκρό !—Ἦλιος νὰ βγαίῃ ἀρχίζει
κι' ἡ πρώτη ἀκτῖνα, ἀγνή μορφή παιδιοῦ νεκροῦ φωτίζει.
Ἡ μάνα, ἡ μάνα !—«Ἀχ ! τ' εἶν' αὐτό ;—Βγαίνει ἀπ' τὰ
[σωθικά τῆς :
«Εὐλογημέν' ἡ Παναγιὰ καὶ δόξα 'στ' ὄνομά τῆς

[Ἐκ τῶν τοῦ Χάινε]

Ἰω. Κ. Καμπούρογλους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἡ Βουλὴ τῆς πολιτείας τῆς Ἰνδιάνας, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐψήφισε νομοσχέδιον κατὰ τὸ ὁποῖον πάντες οἱ βουλούμενοι νὰ συζευχθῶσιν, ὀφείλουν νὰ προσάγουν πιστοποιητικὸν ἰατροῦ μαρτυροῦν περὶ τῆς πληροσῆτης αὐτῶν ὑγείας. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη, πρὸς ἀποσβῆσιν τῶν κινδύνων τῆς γεννήσεως τέκνων ἀσθενικῶν ἐκ γονέων προσβεβλημένων ἐκ σοβαρῶν νοσημάτων. Μολονότι δὲ ὑπῆρξεν ἀντίδρασις ἐκ μέρους πολλῶν, θεωρούντων ὅτι διὰ τοῦ μέτρον τούτου ὁ γάμος ἐξητελείετο μεταβαλλόμενος εἰς ἀπλοῦν ἐπιστημονικὸν πείραμα, τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη διὰ ψήφων 51 ἐναντίον 33.

Ὅτε ὁ Ἀββᾶς Κνάιλ συνίστα πρό τινα ἐτῶν εἰς τὸ ποιμνιὸν του ὡς μέσον ὑγιεινὸν καὶ θεραπευτικὸν νὰ περιφέρωνται τὴν πρωίαν γυμνόποδες ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς χλόης, ἐξήγειρε τὰ σκώμματα τῶν ἱπρῶν, οἵτινες ὡς μόνον ἀπτελέσμα τῆς θεραπευτικῆς ταύτης μεθόδου διέβλεπον τὴν ἀπόκτησιν ρευματισμῶν. Ἄλλ' ἰδοὺ ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἐρχεται τώρα νὰ δικαιώσῃ τὸν ἐμπειρικὸν ἀββᾶν, διαπιστωμένη, ὅτι ἡ θεραπευτικὴ δύναμις τῆς τοιαύτης μεθόδου προέρχεται ἐκ τοῦ ραδίου. Εἶπε ἀπὸ πολλοῦ γνωστὸν, ὅτι ἡ ραδιοενέργεια ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυριωτέρων θεραπευτικῶν στοιχείων τῶν πηγῶν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων. Ἡ ἐνέργεια αὕτη, κατὰ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βοωνίας Νέγκρο, ἐδρῖσκει εἰς τὴν δρόσον. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ὁ καθηγητὴς ἐποθέτησεν ἀφ' ἐσπέρας ἐπὶ τῆς χλόης ὑαλίνην πλάκα ὅτε δὲ τὴν ἀφῆρει περὶ τὸν ὄρθρον κάθυρον, ἢ πλάξ, κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς τὴν ἐστραμμένην πρὸς τὸ ἔδαφος ἦτο ἐμπελοτισμένη ἐκ ραδιοενεργητικῆς δυνάμεως λίαν ἐπαισθητῆς. Ἡ τοιαύτη δύναμις αὐξάνει ἀκόμη ἐπὶ τινα λεπτὰ, ἀφοῦ ἡ πλάξ ἀφαιρεθῆ ἐκ τοῦ ἐδάφους, ἔπειτα παύει μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας.

Ὁ καθηγητὴς Νέγκρο κατέγεινεν εἰς μελέτας, πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, κατέληξε δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι προέρχεται ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τῶν ραγίδων τῆς δρόσου. Ὡστε οἱ ἀσθενεῖς τοῦ ἀββᾶ Κνάιλ δὲν ἐζημιούνη διόλου περιπατοῦντες ἐπὶ ὑγρᾶς δρόσου μὲ τὸς πόδας γυμνοῦς, διότι χάρις εἰς τὸ ραδιὸν ἀπέκτινεν διὰ τοῦ μέσου τούτου γενναίας δυνάμεις.

Ἡ Πολιτεία τῆς Νεβράσκας, μία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀσχολεῖται κατ' αὐτὰς περὶ τὴν μελέτην σπουδαιοτάτου καὶ πρωτοτύπου νομοσχεδίου. Τὸ ἄχθος καὶ ἡ ἀνιαρωτέρα μέριμνα πάσης χώρας προέρχεται ἐκ τῶν κακῶν πολιτῶν, τῶν φαύλων καὶ διεφθαρμένων στοιχείων ἐξ ὧν οὐδὲν ἀγαθὸν δύναται νὰ προκύψῃ. Σύρονται διαρκῶς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐπὶ κλοπῇ, ἐπὶ ἀληθείᾳ, ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασιν, ἀνίκανοι πάντοτε πρὸς ἐντιμὸν συστηματικὴν ἐργασίαν. Καὶ φυλακίζονται μὲν συχνάκις, ἀλλὰ

μετὰ τὴν πρόσκαιρον κάθειρξιν των ἐξέρχονται πάλιν τῶν φυλακῶν, διὰ νὰ ζημιώσωσι καὶ διαταράξωσι τὴν κοινωνίαν. Ὅθεν ἡ Πολιτεία τῆς Νεβράσκας ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ περὶ αὐτῶν τὸ ἐξῆς πρωτότυπον μέτρον, διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὀριστικῶς, νὰ ἰδρῶσῃ δηλαδὴ ἰδιαιτέραν πόλιν, εἰς ἣν νὰ τοὺς περιοκλείσῃ.

Ὅλοι οἱ μέθυσοι, οἱ ἀλήται, οἱ καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματαίαι, τὰ περιτρίμματα τέλος τῆς κοινωνίας θὰ ὀδηγηθοῦν καὶ θὰ ζοῦν εἰς τὴν νέαν πόλιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀστυνομίας. Ἡ πόλις αὕτη θὰ ἐγερθῆ ὅσον τὸ δυνατὸν μακρὰν τῶν ἄλλων· θὰ ὀρισθῆ περὶ αὐτὴν εὐρεῖα ἔκτασις καὶ θὰ παραχωρηθοῦν γαῖαι εἰς τοὺς βουλομένους πρὸς καλλιέργειαν. Θὰ μένουν ἐλεύθεροι ἐντὸς τῆς ὀρισμένης δι' αὐτοὺς ζώνης καὶ θὰ ἀποζοῦν ὅπως δύνανται ἐκ τῆς ἐργασίας των, ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς φιλοπονίας των. Ἡ πολιτεία τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ ἐνδιαφέρεται οὔτε περὶ τῆς φυλακίσεως οὔτε περὶ τῆς σιτηρησέως των. Καὶ ἐπειδὴ οἱ λύκοι δὲν τρώγονται μεταξὺ των ὡς λέγει ἡ παροιμία, ἴσως τὸ μέτρον σωφρονισμὸν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν καὶ τοὺς καταστήσῃ ἀγαθοὺς πολίτας.

Ἐπῆρξαν πολλοὶ ἡγεμόνες τρέφοντες ἐξαιρετικὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς κύνες. Ὁ Φρειδερίκος Β' τῆς Πρωσσίας εἰς τὴν περὶ εἰρήνης συνθήκην, ἣν συνωμολόγησε μετὰ τῶν σονησιμμένων ἀντιπάλων του, προσέθεσε καὶ ἓνα εἰδικὸν ὄρον περὶ ἐνὸς λαγωνικοῦ του, περιπεσόντος εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του κατὰ τὴν ἐν Σῶρ μάχην τὸ 1745 Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἰάκωβος ὁ Β' ἐφώνησε πρὸς τοὺς πιστοὺς του: «Σώσατε τοὺς σκύλλους μου...καὶ τὸν Μαλμποροῦ!». Φιλόνικος ἦτο καὶ ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος ὁ Ζ', ἐκ δὲ τῶν ἡγεμονίδων ἡγάπων πολὺ τοὺς κύνες ἢ μήτηρ αὐτοῦ βασίλισσα Βικτωρία, ἡ Μεγάλῃ Αἰκατερίνῃ τῆς Ρωσσίας, καὶ αἱ δύο σύζυγοι τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, αἱ αὐτοκράτειραι Ἰωσηφίνα καὶ Μαρία Λουίζα. Ὁ Ναπολεὼν ὅμως δὲν ἡγάπα τὰ ζῶα ταῦτα. Τὴν πρώτην νύκτα τῶν γάμων του μετὰ τῆς Ἰωσηφίνης, χήρας Βωαρναί, εὔρε τὸ ἀγαπημένον κυνάριον αὐτῆς, ὀνομαζόμενον Φορτουνὲ, ἐξηπλωμένον εἰς τὴν νυμφικὴν κλίνην· ἠθέλησε νὰ τὸ διώξῃ· ἀλλ' ἡ Ἰωσηφίνα ἀπήνησεν αὐτοῦ τῶς: «Ὁ Φορτουνὲ πρέπει νὰ μέινῃ εἰς τὴν θέσιν του». Καὶ ὁ Ναπολεὼν ἐδέησε νὰ ὑποκύψῃ καὶ νὰ δεχθῆ ὡς σύνευνον τὸ αὐθαδὲς κυνάριον, τὸ ὁποῖον πρὸς ἐκδίκησιν μάλιστα τὸν ἐδάγκασεν εἰς τὴν κνήμην. Διηγῆθη ὁ ἴδιος τὸ πάθημά του εἰς τὸν Ἀρνὼ καὶ ἐδείκνυε μάλιστα τὰ ἴχνη τοῦ δῆγματος τοῦ Φορτουνὲ, ὅστις ἐφρονεῦθη μετ' ὀλίγον εἰς Μιλάνον ἀπὸ ἓνα μανδρόσκυλον, ἀλλ' ἀντεκατεστάθη δι' ἄλλου τετραπόδος εὐνοουμένου ὑπὸ τῆς Ἰωσηφίνης. Ὅτε κατόπιν ἐνυμφεῦθη τὴν ἀρχιδούκισσαν τῆς Αὐστρίας Μαρίαν Λουίζαν, ὁ Ναπολεὼν καὶ μετέβη νὰ ὑποδεχθῆ αὐτὴν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Φονταίνεβλῶ, τὸ κυνάριον τῆς νέας αὐτοκρατορίας ἐφώρμησε κατ' αὐτοῦ μανιώδες καθ' ἣν στιγμήν ἦνοιγε τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν παραμορφώσῃ μὲ τοὺς ὀδόντας του. Ἐκ τῶν περιστατικῶν τούτων ἐπετάθη ἡ πρὸς τοὺς κύνες φυσικὴ ἀντιπάθεια τοῦ Αὐτοκράτορος.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΡΕΛΛΗ

Είς μίαν έκτεταμένην και ύγρην αύλην ενός πτωχοῦ οικότου τῆς Λευκασίας γεμάτην ἀπὸ πορτοκαλιῶν, δάφνης καὶ μυρσινιῶν, ἐκατοικοῦσεν ἡ χήρα Μάρθα μετὴν μονοκόρην τῆς Ἑλένης καὶ τὸν νοικάρην των, τὸν Γεώργιον, μαθητὴν εἰς τὸ Γυμνάσιον, ἀπὸ κάποιον ὄρειον χωρίον τῆς νήσου. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἄρχεται ἡ ἱστορία μας, μίαν θερμὴν ἡμέραν τοῦ Ἰουνίου, ὁ Γεώργιος μετὸ ὑποκάμισον καὶ τὲς κεντητὲς παντοῦφλες, καθισμένος κάτω ἀπὸ μίαν πορτοκαλιᾶν ἐμελετοῦσε προσεκτικὰ τὰ θεωρήματα τῆς Γεωμετρίας του, διότι ἐπρόκειτο μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ δόσῃ ἐξετάσεις διὰ νὰ πάρῃ τὸ ἀπολυτήριόν του.

Τὸ ἀπολυτήριόν του! Μὲ πόσον γλυκεῖαν συγκίνησιν ὁ Γεώργιος ἐφαντάζετο τὴν ὄνειρευτὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔπαιρνε τὸ εὐλογημένον χαρτί διὰ τὸ ὁποῖον ἠγωνίζετο ἐπὶ τόσα χρόνια τόρξ. Καὶ σηκώνων τὰ βλέμματα ἀπὸ τοὺς κύκλους καὶ τὰ ἄλλα σχήματα τῆς Γεωμετρίας, ὁ Γεώργιος προσήλωνεν αὐτὰ εἰς τὸ κενὸν καὶ ἐρέμβαζεν ἐνθυμούμενος τὸ παρελθόν. Πῶς εἶχεν ἔλθῃ εἰς Λευκασίαν μικρὸ παιδάκι μετὰ βράκες, τὴν πρώτην φοράν, πῶς κατετάχθη εἰς τὴν Β' τάξιν τοῦ Γυμνασίου, ἐπειδὴ τὸν εἶχε προγυμνάσει ἰδιαιτέρως ὁ διδάσκαλος τοῦ χωρίου του, μετὰ τὴν καμάρι ἐφόρεσε τὴν στολὴν τοῦ Γυμνασίου μετὰ τὰ χρυσὰ κουμπιά καὶ πῶς σιγὰ-σιγὰ ἐπέρασεν ὅλας τὰς τάξεις καὶ τὴν εὐρίσκειτο εἰς τὸ τέρμα. Ὑστερα ὁ νοῦς του ἀνεπόλησε τὴν Ἑλένην, τὴν κόρην τῆς κυρᾶ Μάρθας. Ὅταν ἦλθε στὸ σπίτι του, νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ μόνον διαθέσιμον δωμάτιον, τὴν εὔρε μικρὸ κοριτσάκι μετὰ κοντὲς ποδιτσοὺς, ζωηρὸν καὶ ἀτακτον, φλύαρον καὶ ἀνήσυχον, ποῦ τὸ ἐμάλλωνε διαρκῶς ἡ μητέρα του διότι ἐχαλοῦσε πολλὰ παπούτσια παίζουσα «σχοινί» καὶ «βασιλέαν». Ὑστερα πῶς μίαν ἡμέραν αὐτὸς, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ πῶς, παρατήρησεν ἐξαφικὰ ὅτι ἡ Ἑλένη δὲν ἦτο πλέον παιδάκι, ἀλλὰ νέα χαριτωμένη τὴν ὁποίαν ὅταν ἐπλησίαζεν, ἐδοκίμαζεν ἀνεζήγητον ταραχὴν. Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην—τρία ἔτη τόρξ—ἤρχισε μεταξὺ των νὰ πλέκεται ἕνα εἰδύλλιον ποῦ ἐγέμισε τὴν ζωὴν των μετὰ ὅλην τὴν γλυκύτητα ἀλλὰ καὶ τὴν σφοδρότητα τῆς θεέλλης τοῦ πρώτου ἔρωτος.

Ἐνθυμεῖτο πῶς τὴν πρώτην φοράν τὴν ἐφίλησε, πῶς ἐμάλλωσαν διὰ πρώτην φοράν ὅταν τὴν εἶδε νὰ ὀμιλῇ μετὰ ἕνα γείτονα ἄλλον μαθητὴν, πῶς ἀντήλασαν καθε πρωτοχρονιᾶν κάρτες καὶ ἐνθυμήματα, καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιστολὰς σὰν νὰ ἦσαν μακριὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, πῶς ἐμελετοῦσαν κάποτε μαζὶ, πῶς τῆς ἔγραφε τὰ θέματα τῆς, πῶς αὐτὴ τοῦ ἐκέντησε τὲς παντοῦφλες ποῦ ἐφοροῦσε, πῶς ἡ κυ-

ρὰ Μάρθα καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἐτῶν τοὺς παρηκολούθει καὶ τοὺς κατεσκόπευε καίτοι εἰς τὴν ἀγαθὴν τῆς καρδίαν δὲν ἐπῆλθε ποτε κακὴ σκέψις οὐδὲ ἐφαντάζετο ὅτι ἦτο δυνατόν τὸ εἰδύλλιον τῆς κόρης τῆς νὰ καταλήξῃ εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς γάμον μετὰ τὸν Γεώργιον, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζεν ἀρκετὰ εὐπορον καὶ ἐφαντάζετο ὡς προορισμένον διδάσκαλον εἰς τὸ χωρίον του, ὅπου ἴσως καὶ ἡ κόρη τῆς θὰ ἐκαλεῖτο ὡς διδασκάλισσα.

Ἀνεπόλει ὅλα αὐτὰ ὁ Γεώργιος καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι αὐτὰ τὰ μικροεπεισόδια καὶ αἱ μικροπεριπέτειαι τοῦ ἔρωτός του, συνεπτύσσοντο εἰς χρονικὸν διάστημα ὀλίγων στιγμῶν. Πῶς παρήλθον, ἀλήθεια, τὰ τρία αὐτὰ χρόνια. Ὅνειρον ἂν ἦτο θὰ ἐβαστοῦσε περισσότερο.

Καὶ τόρξ μετὰ τὰς ἐξετάσεις του, ἀφοῦ ἔπαιρνε τὸ ἀπολυτήριόν του, θὰ ἀνεχώρει εἰς Ἀθήνας, τὴν πόλιν τῶν ὄνειρων καὶ τῶν πόθων του, διὰ νὰ σπουδάσῃ γιαντρός, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρός του, ποῦ δὲν εἶχεν ἄλλο παιδί ἀπ' αὐτόν. Ἡ Ἑλένη ἤθελεν ἕνα ἔτος ἀκόμη νὰ τελειώσῃ τὸ Διδασκαλεῖον τῶν θηλέων. Κατόπιν θὰ ἐπήγαινε διδασκάλισσα, ἴσως εἰς τὸ χωρίον τοῦ Γεώργιου, καὶ θὰ τὸν ἐπερίμενε νὰ τελειώσῃ τὰς σπουδὰς του καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ τὴν κάμῃ ἰδικὴν του, ὅπως τόσες φορὲς ὄνειροπόλησαν οἱ δύο, ὅπως μέσα εἰς τὰ φιλιὰ των τῆς τὸ ὑπεσχέθη, τῆς τὸ ὠρκίσθη τόσες φορὲς.

Ἐδῶ ἐσταματοῦσε τοῦ Γεώργιου ἡ ὄνειροπόλησις. Μέσα εἰς τὴν ζέστην τῆς θερινῆς ἡμέρας μίαν πνοὴ ἀνέμου ἐτάραξε τὰ φύλλα τῆς πορτοκαλιᾶς, ἤσυχα καὶ θαυπευτικὰ καὶ ἕνας σπουργίτης ἐπέταξεν ἀπὸ ἕνα δένδρον εἰς ἄλλον. Ὁ νέος ἔκυψεν εἰς τὸ βιβλίον του μουρμουρίζων, «τῶν κύκλων αἱ περιφέρειαι εἶνε πρὸς ἀλλήλας ὡς αἱ ἀκτῖνες αὐτῶν, αἱ δὲ ἐπιφάνειαι ὡς τὰ τετράγωνα τῶν ἀκτίνων.» Εἰς τὸ πλυσταρεῖο διακρίνετο ἡ κυρὰ Μάρθα, πλύνουσα μερικὰ ἐνδύματα ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον τοῦ δωματίου τῆς ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς Ἑλένης, ποῦ ἐδιάβαζε βιαστικὰ καὶ μουρμουριστὰ Κατῆχησιν «Ἡ εὐτυχία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶνε ἀνεφικτος διότι ὁ ἄνθρωπος ὑποφέρει συνεπεία τοῦ προπαιτορικῆς ἀμαρτήματος.....»

Ἡ ὁδὸς Ἀραχώθης εἶνε μίαν στενὴν καὶ κατηφορικὴν ὁδὸς τῆς συνοικίας Νεαπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν κατοικοῦν κατὰ προτίμησιν οἱ φοιτηταί. Εἰς μίαν οἰκίαν τῆς ὁδοῦ αὐτῆς κατοικεῖ ὁ Γεώργιος, ἡδὴ τριτοετῆς φοιτητῆς τῆς Ἰατρικῆς, μαζὶ μετὰ δύο ἄλλους Κυπρίους φοιτητὰς, στενοῦς τοῦ φίλους. Ὁ Γεώργιος ἐπερνοῦσεν ἐν Ἀθήναις ὅπως ὅλοι οἱ φοιτηταί. Μὲ ὀλίγην φοίτησιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, μετὰ ὀλίγας σχέσεις κοινωνικὰς, μετὰ ἀρκετὰς διασκεδάσεις καὶ μετὰ τὴν συνηθισμένην οἰκονομικὴν στενοχωρίαν, ἀχώριστον σύντροφον καθε φοιτητοῦ. Εὐμορφος νέος καὶ μετὰ κομψότητα ἐνδεδυμένος, ὁ Γεώργιος εἶχε πολλὰς καὶ εὐκόλους κατακτήσεις ἐν Ἀθήναις καὶ θερμοίαιμος καθὼς ἦτο, παρεδόθη εἰς τὰς εὐκόλους ἡδονὰς ποῦ τόσον θέλγουν τοὺς ψύγοντας ἀπὸ περιορισμένην ζωὴν ὅπως τῆς Κύπρου.

Παρασυρόμενος σιγὰ—σιγὰ ἀπὸ τὸν ἐλαφρόκοσμον ἐν

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΑΕΤΟΣ

*Ἀφιερῶνται τῷ σεβαστῷ Προέδρῳ τοῦ
Διδασκαλικοῦ Ὁμίλου κ. Ν. Κατράνῳ.*

Ὁ Δικέφαλος Ἀϊτός μας ὁτιῆς Ἀγῶς Σοφῶς τὸν θόλο
ἔτρεπε πρῶτα τὴν φωνὴν τοῦ πρὶν ἢ Πόλι σκλαβωθῆ
Κι' ἄνοιγε τὰς πτέρυγας τοῦ κι' ἔσκεπε τὸ Γένος ὅλο
Καὶ ὅτιν Βόσπορον ἐπέτα καθὼς κύκνος νὰ λουσθῆ!

Μὰ ὅαν ἔπεσεν ἡ Πόλι κι' ἐσκλαβώθηκε τὸ Γένος
— Ἴσως γὰρ τὰ κοίματά μας — ἐκρωξε μ' ἀπελπισιὰ
Κι' ἀπ' τὸν θρόνον τοῦ κατέβη κι' ἔφυγε φαρμομακωμένος
Καὶ παρηγοριὰ ζητοῦσε καὶ φωνὴν τὴν Ἐκκλησιὰ!

Κύτταξε, Χριστέ, πῶς στέκει ὁτιν Ὁραία Πύλη τώρα
Καὶ λυπήσον ποῦ τὸν διῶξαν ἀπ' τὴν πρώτην τοῦ φωνῆ
Καὶ ὅαν εὐσπλαγνος, τοῦ Γένους τ' ἀμαρτήματα συχώρα
Γιὰ νὰ ξαναβρῆ μὲν μέρη τὴν φωνῆν τοῦ τὴν παλῆ!

ἸΩΑΝΝΗΣ ΠΕΡΔΙΟΣ

Ἐκ τῶν «Ἑλληνικῶν Προσευχῶν»
τῶν ὁσονούτω ἐκδοθησομένων.

μέσω τοῦ ὁποίου ἔζη, ἔφθασε νὰ γίνῃ συστηματικὸς ὀργια-
στῆς καὶ ξενύκτης εἰς ὅλα τὰ ἀπόκρυφα καὶ φανερά μέρη
τῶν διασκεδάσεων τῶν Ἀθηνῶν, μεταπίπτων ἀπὸ τοῦ ἐνός
εὐκόλου ἔρωτος εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς
σεμνῆς ἀκόμη μοδιστρούλας εἰς ἐκείνας τῆς ἀναιδοῦς ἐταί-
ρας, μὲ τὴν ἀκρόεστον πρὸς ἡδονὴν δίψαν τῆς εἰκοσαετοῦς
τοῦ ἡλικίας.

Καὶ ὅμως ὁ Γεῶργος παρ' ὅλην τὴν εὐλολον καὶ ἄστα-
τον αὐτὴν ζωὴν δὲν ἐλησμόνει τὴν Ἑλένην, τὴν ὀραίαν
κόρην τοῦ πρώτου τοῦ ἔρωτος καὶ δι' αὐτὸ οὐδέποτε παρ-
λείπειν εἰς κάθε ταχυδρομεῖον νὰ τῆς γράφῃ, ὡς πρὸς μνη-
στήν του, πυρῶδη γράμματα γεμάτα ἀπὸ θερμὰς ἐκφράσεις
αἰώνιου ἔρωτος καὶ ἀπὸ ξηρὰ ἄνθη τῆς Ἀκροπόλεως,
καὶ νὰ τῆς ἀποστέλλῃ δῶρα ἐξ ἐκείνων ποῦ εἰμποροῦν
νὰ μαγεύουν κάθε νεάνιδα: Λευκώματα τῶν Ἀθηνῶν,
μικρὰ κοσμήματα, καπέλλα, δελτάρια, βιβλία καὶ χίλια
μικροπράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα μόνον ἐρωτευμένων ψυχῶν
ἀρέσκονται.

Ἐκείνη, διδασκάλισσα πλέον, εἰς κάποιον χωρὶν, πλησί-
ον ἐκείνου τοῦ Γεῶργου, τοῦ ἀπῆντα μὲ γράμματα εἰς τὰ
ὁποῖα ἀφελῶς ἄφινε νὰ διαχύνεται τὸ ἀγνὸν αἶσθημα τῆς
παρθενικῆς τῆς καρδίας. Τοῦ ἐξωμολογεῖτο τοὺς φόβους τῆς
ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἢ τὸν ἐπόπτην, τοῦ ἐξέφραζε τὸν ἔρω-
τα ὅστις κατεῖχεν ὅλην τὴν καρδίαν τῆς, τοῦ διηγεῖτο τὰ
ὄνειρά της, τὸν ὠρκετο νὰ μὴ τὴν λησμονῆ...

Ἐξάφνα, κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου, ὁ Γεῶργος, ὁ ὁποῖος
μέσα εἰς τὰ γλῆντια τοῦ μόλις εἶχεν εὐρηκαίρον νὰ δώσῃ

γενικὰς ἐξετάσεις, ἐνῶ ἦτο ἔτοιμος νὰ κατέλθῃ εἰς Κύπρον,
προσεβλήθη ὑπὸ τυροειδῆ πυρετὸν, τὴν μάστιγα αὐτὴν τῆς
πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸ ὠραῖον κλῆμα καὶ τὸν
αἴθριον οὐρανόν. Ἐπάλαισεν ὁ Γεῶργος, ἄγρια μὲ τὸν χά-
ρον. Οἱ φίλοι καὶ οἱ συμφοιτηταί του, ποῦ τον ἀγαποῦσαν
ὡς ἀδελφόν των, τὸν μετέφεραν εἰς τὸν «Εὐαγγελισμὸν»
ἀλλὰ τίποτε δὲν εἰμπόρεσε νὰ τὸν σώσῃ καθὼς ἦτο
ἀδυνατισμένος ἀπὸ τὰς διασκεδάσεις καὶ πέντε ἡμέρες
ὑστερον, ἀπέθανε, περιτριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τοῦ
φίλους καὶ τὰς ἀδελφὰς τοῦ ἐλεύου ποῦ τὸν ἔκλαιαν μὲ
πικρὰ δάκρυα, τὸν ὠραῖον νέον. Οἱ φίλοι τοῦ τὸν ἔθαψαν
μὲ πένθος ἀληθινόν καὶ τοῦ κατέθεσαν στεφάνια βρεγμένα
μὲ τὰ δάκρυά των, τὰ θερμὰ καὶ εἰλικρινῆ δάκρυα τῶν
νέων. Καὶ ὅταν δύο ἐξ αὐτῶν ἀνέλαβαν τὴν φροντίδα νὰ
στείλουν εἰς τὸν δυστυχῆ πατέρα τὸ θλιβερόν ἄγγελμα
καὶ τὰ ὀλίγα πράγματα τοῦ Γεῶργου καὶ ἔψαξαν εἰς τὸ
μπαῦλον του, εὐρήκαν μέσα εἰς ἓνα εὐμορφον κουτί τὰ
γράμματα τῆς Ἑλένης, ὅλα εὐλαβῶς φυλαγμένα, καὶ εἰς
τὸ τραπέζι του μίαν μισοτελειωμένην ἐπιστολὴν τοῦ πρὸς
ἐκείνην. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, μέσα εἰς χρυσὸν
πλαίσιον, μία φωτογραφία κόρης μὲ κοντὸ φουστανάκι,
ξέπλεκτα μαλιὰ καὶ χονδρὸ βιβλίον εἰς τὸ χέρι, ἔφερε πᾶ-
νω γραμμένα μὲ λεπτόν γραψίμο γυναικὸς «Στὸν Γεῶργον
μου, ἡ Ἑλένη του»...

Οἱ δύο φίλοι ἐσκέφθησαν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ στείλουν
αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τὸν πατέρα τοῦ Γεῶργου. Ἐσκέ-
φθησαν ἐπίσης ὅτι δὲν εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ τὰ κρατήσουν
ἢ νὰ τὰ καταστρέψουν, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὰ στείλουν
εἰς τὴν ἴδιαν τὴν Ἑλένην. Καὶ διὰ νὰ μὴ εὐρεθῶν εἰς τὴν
δύσκολον θέσιν νὰ τῆς γράψουν τί συμβαίνει, ἐτύλιξαν τὸ
δέμα τῶν ἐπιστολῶν καὶ τὴν φωτογραφίαν εἰς μίαν ἐφη-
μερίδα, πῶς ἔγραφε μὲ ὀλίγας λέξεις, τὰς ὁποίας ἐσημείω-
σαν, τὸν θάνατον καὶ τὴν κηδείαν τοῦ Γεῶργου.

Εἰς τὸ μικρὸν χωρίον ὅπου ἡ Ἑλένη ἦτο διδάσκαλος
ὅλοι ἐγνώριζαν ὅτι ἦτο «λογιασμένη» μὲ τὸν Γεῶργον τὸν
υἱὸν τοῦ Βασιλῆ, τοῦ προεστοῦ τοῦ γειτονικοῦ χωρίου,
καίτοι ὁ τελευταῖος οὗτος τὸ ἠρνεῖτο καὶ τὸ διεψεύδεν. Ἐ-
πίσης ὅλοι ἐγνώριζον ὅτι ἡ δασκάλα των, τὴν ὁποίαν
ὅλοι ἠγάπων διὰ τὸ σεμνὸν τῆς ἦθος καὶ τὸν καλὸν τῆς
τρόπον, θὰ τοὺς ἐγκατέλειπεν μετὰ δύο ἔτη διὰ νὰ ἀπο-
κατασταθῆ ὡς σύζυγος τοῦ μέλλοντος ἰατροῦ...

Ἐντὸς Σάββατον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουλίου, ὀλίγας ἡμέ-
ρας μετὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ σχολείου τῆς, ἡ Ἑλένη ἀνέμενε
ἀνυπομῶνως τὸν κύρ Μιχάλην, τὸν μουκτάρην, ὁ ὁποῖος τῆς
ἔφερε τακτικὰ κάθε Σάββατον τὰ γράμματα τοῦ Γεῶργου
ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον τῆς Λευκοσίας, ὅπου αὐτὸς μετέβαινε
τακτικὰ διὰ τὸ πᾶζάρι τῆς Παρασκευῆς. Τὴν προηγουμένην
ἐβδομάδα δὲν εἶχε λάβει γράμμα τοῦ Γεῶργου καὶ ἡ ἀν-
ησυχία τῆς καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν περιγράφεται.

Ὅταν τέλος, εἶδεν ἀπὸ μακρὰν τὸν κύρ Μιχάλην καὶ
προσεπάθησε νὰ ἀναγώσῃ ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του ἔαν
ἔφερε τίποτε, τὸν διέκρινε γελαστὸν, κρατοῦντα μικρὸν δέ-

μα εἰς χεῖρας καὶ ἡ καρδία της ἀνεσκίρτησεν ἀπὸ χαρᾶν.

Ὅταν τῆς ἐνεχείρισε τὸ δέμα, ἔσπευσε νὰ μεταβῆ εἰς τὸ σπῆτι καὶ νὰ τὸ ἀνοίξῃ. Εἰς τὴν θέαν τῶν ἰδίων της ἐπιστολῶν, παρ' ὀλίγον νὰ λιποθυμήσῃ· μία φρικώδης ἰδέα διήλθεν ἀπὸ τὸν νοῦν της : Ὁ Γεώργιος τῆς ἐπέστρεψε τὰ γράμματά της ! Ὁ Γεώργιος τὴν ἤρνεῖτο ! Τὰ μάτια της ἐγέμισαν δάκρυα καὶ νευρικά τὰ δάκτυλά της ἀνεφύλλιζαν τὰ χαρτιά ἐκεῖνα ἕως ὅτου οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔπεσαν ἐπάνω εἰς τὸ ἡμιτελὲς γράμμα τοῦ Γεώργιου. Τὸ διέτρεξεν ἀμέσως. Ἦτο ὅπως ὅλα τὰ γράμματά του, γεμᾶτον ἀπὸ ἐκφράσεις ἐρωτος καὶ ἐλπίδων καὶ μόνον εἰς τὸ τέλος τῆς ἐλεγεν ὅτι ἠσθάνετον ὀλίγον ρίγος ὡς ἀπὸ πυρετοῦ. Τὸ γράμμα δὲν ἐτελείωνε καὶ δὲν εἶχεν ὑπογραφήν, ἀλλὰ δι' αὐτὴν ἦτο περιττόν, διότι ἀνεγνώριζε τὸ γράψιμον τοῦ Γεώργιου ὅπως θὰ ἀνεγνώριζε καὶ τὴν φυσιογνωμίαν του. Παρετήρησεν ὅτι ἡ ἡμερομηνία ἦτο τοιαύτη ὥστε τὸ γράμμα αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶχε φθάσῃ τὴν προηγουμένην ἑβδομάδα. Ἀνήσυχος, νευρική, ταραγμένη, σχεδὸν ἀγωνιώσα, ἔφαχνε μέσα εἰς τὰς ἐπιστολάς, ζητοῦσα τὴν λύσιν τοῦ μυστηρίου ἐκείνου, ὅταν τὰ ὄμματά της ἔπεσαν εἰς τὴν ἐφημερίδα, ὅπου ἦσαν τυλιγμένα.

Ἐνα μικρὸν τετράγωνον πλαίσιον μὲ κυανθὴν μελάνην ἐσημείωνε μίαν εἰδησιν τῆς ἐφημερίδος. Ἡ Ἑλένη ἀνέγνωσε τὰς ὀλίγας λέξεις τῆς εἰδήσεως καὶ κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τίποτε. Οἱ ὀφθαλμοὶ της διεστάλθησαν, τὸ μέτωπόν της ἐρρυθιδώθη ἀπὸ τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὁ ἐγκέφαλός της νὰ ἐνόησῃ, μία κραυγὴ φρίκης ἔφυγεν ἀπὸ τὸν λάρυγγά της καὶ κατέπεσε λιπόθυμος.....

Ὅταν ἡ μήτηρ τῆς Ἑλένης, βοηθουμένη ἀπὸ δύο γειτόνισσας τὴν μετέφεραν εἰς τὴν κλίνην της καὶ ἐδοκίμασαν νὰ τὴν κάμουν νὰ συνέλθῃ, τότε παρετήρησαν ὅτι αὐτὴ ἐκοιμᾶτο ἀπλῶς καὶ ἡσύχως, ἀλλὰ τόσο βαθίως ὥστε μὲ κανένα τρόπον δὲν εἴμποροῦσαν νὰ τὴν ἐξυπνήσουν. Οὔτε τὰ βρεγμένα πανιά οὔτε τὰ κτιπήματα, οὔτε ἡ φωνὴ ἐστάθη δυνατὸν νὰ διακόψουν τὸν ληθαργικὸν ὕπνον τῆς Ἑλένης καὶ ὅτε μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔφεραν ἰατρὸν ἀπὸ τὴν Λευκοσίαν, οὗτος ἐδήλωσεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ καταληψίας προσελθούσης ἀπὸ σφοδρὰν συγκίνησιν, ὅτι ἡ κόρη πιθανὸν νὰ ἐξυπνοῦσεν, ἀλλ' ὅτι δὲν εἴμποροῦσε νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὸ λογικὸν της...

Δέκα ἡμέρας παρετάθη ὁ καταληπτικὸς αὐτὸς ὕπνος τῆς Ἑλένης. Ὅταν τέλος πάντων ἐξύπνησε ἦτο ἰσχνή, ὠχρὰ καὶ καταβεβλημένη ἀληθινὸν φάσμα τῆς ὠραίας καὶ κομψῆς Ἑλένης, τῆς πρὸ δεκα ἡμερῶν ἀκόμη τόσο εὐτυχοῦς κόρης. Ἡ μήτηρ της ἠθέλησε νὰ τῆς δμιλήσῃ, νὰ τὴν παρηγορήσῃ, νὰ τὴν προτρέψῃ νὰ φύγουν διὰ τὴν Λευκοσίαν, ἀλλὰ μὲ φρίκην της ἡ δυστυχὴς ἀντελήφθη ὅτι ὠμίλει πρὸς ἕνα ζωντανὸν πτώμα. Ἡ Ἑλένη ἦτο τρελλή!

Καὶ τώρα εἰς τὴν ἰδίαν ἐκείνην ὑγρὰν αὐλὴν τὴν ὁποίαν εἶδομεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης ἱστορίας, περιφέρει κά-

τω ἀπὸ τὰς πορτοκαλιὰς τὴν ἡσυχὴν καὶ μελαγχολικὴν τρέλλαν της, τὸ φάσμα τῆς ὠραίας ἄλλοτε Ἑλένης ἡ ὁποία δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τίποτε, ὡς ἐὰν ἡ μνήμη της νὰ ἦτο λευκὸς ἄγραφος χάρτης.

Ὁ ἰατρὸς, ποῦ τὴν ἐπισκέπτεται κάποτε, λέγει ὅτι ἡ τρέλλα της εἶνε ἀθεράπευτος, ἐκτός ἐὰν καμιά ἰσχυρὰ συγκίνησις τὴν ταραξῇ τόσον, ὥστε νὰ τῆς ἀποδώσῃ ὅ,τι τῆς ἀφῆρσεν. Ἡ μητέρα της ὁμως, ποῦ ἐδοκίμασε τὰ πάντα, νομίζει ὅτι μόνον ἐὰν ἐβλεπεν ἑξαφνα τὸν Γεώργιον θὰ εἴμποροῦσε νὰ γείνη καλὰ καὶ προσθέτει κλαίουσα : «Μὰ ζωντανεύουν ποτὲ οἱ πεθαμμένοι !»

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ὁ ἀνάματος κομπολόγος ὀφείλει, ἐν τῇ ρύμῃ τῆς χαριτολογίας του, νὰ μὴ λησμονῇ τοὺς πολυαριθμοὺς ἐχθροὺς τοὺς ὁποίους δημιουργεῖ ἐν τῷ πεδίῳ τῶν οἰωπώνων.

Τὸ διηγῆσθαι ἰσὺς παρὰ ταῖς γυναῖξιν ἐπιτυχίας εἶνε πάντοτε ἀναδρον, πολλάκις δὲ ἔγκλημα.

Ὁ ἐξαιρετικὸς οἶνος χάνει τὴν ἀξίαν του ἐν τῇ ἰραπέζῃ κούφου, διότι ὑποχρεοῦται τις εἰς ἕκαστον ρόφημα νὰ καταλίπῃ καὶ ἀπὸ μίαν ἀνοησίαν τοῦ ἀμφιγύουτος αὐτοῦ.

Ὁδδεμία ἀξία τὸ νὰ ἦναι τις εὐγενὴς μὲ τοὺς εὐγενεῖς, διότι τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀπλῆ ἀνταλλαγὴ φιλοφρονήσεων καὶ καθαρὸς ὑπολογισμὸς· τὸ νὰ ἦναι τις ὁμως εὐγενὴς μὲ τοὺς ἀγενεῖς, ἐκεῖ ἔγκειται ἡ ἀξία καὶ ἡ ἀρετὴ.

Ἐπάρχουσι θεῶσοι ἀνὰ τὴν Ὑφήλιον, λατρεύοντες τὸν θεὸν κατ' ἴδιον αὐτῶν τρόπον, ἐπιτρέποντα εἰς αὐτοὺς νὰ μισῶσι τὸν πλησίον των.

Ὁ ἀγοράζων γυναῖκα καὶ φανταζόμενος διὰ τὴν ἀγαπηθῆ παρ' αὐτῆς εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ φανταζῆται διὰ τὸν ἀγαπῶν αὐτὴν διότι τὰς πληρώνει.

Ἄν θέλῃς ν' ἀπαλλαγῇς φορτικοῦ φίλου, δάνεισέ του χρήματα.

Τότε μόνον δύναται τις νὰ εἰπῇ διὰ ἡρωϊοῦ νὰ κατανοῇ τὴν ἀνθρωπότητα διὰ ἐπὶ πάμπολλα ἔτη ζῆσθαι ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ καρδίᾳ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ λίμνη Μποτικιάλοα τῆς νήσου Κεϋλάνης περιέχει εἰς τὰ γέωρά της μίαν μοναδικὴν εἰδικότητα εἰς τὸν κόσμον : ἓνα ἰχθῦν ὅστις ἐκπέμπει τόνους γλυκυστάτους, χαρακτηριστοῦ ἐξόχως μουσικοῦ, οἷνους ὁμοιάζουν πρὸς ἀληθινὸν ἄσμα.

Ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς Ἀρθούρος Keint, ἀγγέλλει διὰ νῦν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑφίστανται μόνον 100,000 χιματιζίδων καὶ 10,000 γορίλλων καὶ προλέγει διὰ πρὸ τοῦ τέλους τῶν δύο αἰώνων θὰ εἶνε καθ' ὅλοκληρίαν ἀφανισμένοι.

Ἄγγλος τις ἐργάτης, θέλων νὰ αὐτοκτονήσῃ, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ πνιγῇ, ἀλλ' Ἰρλανδὸς τις ἐργαζόμενος ἐκεῖ πον, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸν ἔσωσε. Μετ' ὀλίγον ὁ ἴδιος ἐπεχείρησε πάλιν νὰ πνιγῇ ἀλλ' ὁ Ἰρλανδὸς καὶ πάλιν τὸν ἀνέσωρεν ἐκ τοῦ ὕδατος. Μετ' ὀλίγην ὥραν ὁ Ἄγγλος ἐργάτης, ἐπιμένων εἰς τὸν σκοπὸν του, ἐκρεμάσθη ἀπὸ τινος πλησίον δένδρου. Ὁ Ἰρλανδὸς καίτοι τὸν εἶδε κρεμασμένον, οὐδεμίαν ἀπόπειραν ἔκαμε νὰ τὸν σώσῃ ἢ νὰ κόψῃ τοῦλάχιστον τὸ σχοινίον καὶ διὰ τὸν ἠρώτησαν περὶ τούτου κατόπι, ἀπήντησε ψυχραίμως. «Τὸν εἶχα βγάλλῃ δύο φορὰς ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζα ὅτι ἦτο βρογμένος ὑπέθεσα ὅτι ἐκρεμάσθη διὰ νὰ στεγνώσῃ».

Ὁ ἰδιοκτῆτης ἐνὸς καταστήματος μεθυσιτικῶν ποτῶν προσεκάλεσε μερικὸν φίλον του νὰ μείνουν, μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ καταστήματος κατὰ τὴν ὥρισμένην ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ὥραν, διὰ νὰ διασκεδάσουν μέσα εἰς τὸ κατάστημα. Ἀφοῦ διασκεδάσαν, τὴν στιγμήν ποῦ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσουν, ὁ καταστηματάρχης, θέλων νὰ εἶνε ἀσφαλῆς, ἐφώταξε τὸν ὑπηρέτην του καὶ τοῦ εἶπε : «Γιάννη, πήγαινε κύταξε μήπως εἶνε κανένας ζαπιτιὸς ἐδῶ κοντά.»

Ὁ Γιάννης ἀνεχώρησε τρέχων καὶ ἐπανῆλθε μετὰ ἡμισίαν ὥραν συνοδευόμενος ἀπὸ ἓνα ἀστυνομικόν. «Μὲ συγχωρεῖτε κύριε, λέγει εἰς τὸν κατὰπληκτον καταστηματάρχη, δὲν εὗρον ζαπιτιὸν ἐδῶ κοντά καὶ ἐπῆγα ἕως τὸν σταθμὸν τῆς ἀστυνομίας νὰ ζητήσω αὐτὸν ἐδῶ»

ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

(Συνέχεια)

Ἡ Σινική καταβολὰς.— Αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπίσης εἰς τὴν ἄμπελον. Ἐνεργεῖται κατακλινομένου κλάδου τινὸς ἐντὸς αὐλακος, ἐν τῇ στηρίζεται κατ' ἀποστάσεις διὰ δικράνων. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας ἐκτυφλοῦνται, ἐν ᾧ ἐκ τῶν τῆς ἄνω

ἐπιφανείας ἀναπτύσσονται βλαστοί, οὓς παραχώνομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πληροῦντες ἐντελῶς εἶτα τὴν αὐλακα. Οἱ βλαστοὶ οὗτοι καταβάλλουσι ρίζας ἐκ τοῦ ἐνταφέντος μέρους αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τούτων ἀποχωριζόμενος τοῦ κλάδου παρέχει νέον φυτόν.

Ἀποσπῶμεν τὴν ἐρριζωθεῖσαν καταβολὰδα κατὰ τὴν νάρκην τῆς βλαστῆτεως ἤτοι κατὰ τὸ φθινόπωρον ἢ τὸν χειμῶνα, τὸν μετὰ τὴν ἐρριζωσίν της. Ἔως τότε ἔζη δαπάναις τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπεροχὴ της ἀπὸ τοῦ μοσχεύματος, ὅπερ ὀφείλει νὰ τραφῇ δι' ἰδίων μέσων. Ἡ ἀποκοπὴ ἐνεργεῖται συνήθως κατὰ τὸ σημεῖον, ἐνθεν ἄρχεται τὸ ἐνταφιαζόμενον τμήμα.

Τοῦ τρόπου τούτου τῆς καταβολάδος ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς πλεονέκτημα εἶναι, ὅτι κατορθοῦμεν ἐκ μιᾶς βέργας νὰ ἐπιτύχωμεν πολλὰ αὐτοτελεῖ νέα φυτά.

ΜΟΣΧΕΥΜΑ

Ὅρισμός καὶ σκοπὸς τοῦ μοσχεύματος.— Μόσχευμα (κ. παλλοῦκι) καλεῖται φυτικόν τι τμήμα, κλάδος φύλλον ἢ ρίζα ἀποσπασθὲν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιτύχωμεν ἐξ αὐτοῦ, τιθεμένου ἐν καταλλήλῳ μέσῳ, νέον φυτόν. Φυτευόμενος εἰς ἔδαφος ὀρεσερὸν καὶ ἐλαφρὸν ὁ κλάδος ἀναδίδει ρίζας· παρουσία τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ φωτὸς ἢ ρίζα ἀναπτύσσει βλαστούς. Οὕτω τὰ φυτικά ταῦτα τμήματα συμπληροῦνται εἰς τέλεια φυτά, διὰ τῆς ἀναπτύξεως ὀργάνων, ὧν ἕστεροῦντο.

Τὸ μόσχευμα ἐπιτρέπει νὰ πολλαπλασιάσωμεν ταχέως καὶ οἰκονομικῶς τὰ φυτὰ διατηρουμένων ὀλοκλήρως εἰς τὸ νέον φυτόν τῶν χαρακτήρων τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ. Ὁ δεινδροκόμος συνήθως κάμνει χρῆσιν τοῦ μοσχεύματος διὰ τὴν ἄμπελον, τὴν συκῆν, ἐνίοτε τὴν κυδωνεάν καὶ σπανιώτερον δι' ἄλλα εἶδη. Τὰ εἶδη μὲ ξύλον ἀπαλὸν εἶναι τὰ κάλλιον ἐπιτυγχάνοντα διὰ μοσχεύματος· διὰ τὰ ἔχοντα σκληρὸν ξύλον ἢ ἐπιτυχία εἶναι δύσκολος ἂν μὴ ἀδύνατος.

Διάφορα εἶδη μοσχεύματος.— Τάσσομεν τὰ μοσχεύματα εἰς τρεῖς κατηγορίας : 1ον Μόσχεύματα κλάδων, 2ον Μ. Φύλλων καὶ 3ον Μ. ριζῶν. Τὰ πρῶτα μόνον χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ δεινδροκομίᾳ.

Τὸ ἀπλοῦν μόσχευμα ἀποτελεῖται ἐκ κλάδου μονοετοῦς, κοπέντος παρὰ ὀφθαλμὸν καὶ φέροντος ἐπίσης ὀφθαλμὸν καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον. Τὸ μῆκος του εἶναι 15—20 δακτύλων μόνον διὰ τὰ με ὀλίγον σκληρὸν ξύλον, 20—30 διὰ τὰ με ἀπαλὸν ξύλον. Τὰ ἄκρα κόπτονται λοξῶς.

Πτερυνοφόρον μόσχευμα (μασχάλια). — Φέρει κατά την βάσιν του μέρους παλαιού ξύλου ἐφ' οὗ ἐφέρετο· ἐρρίζουται εὐκολώτερον ἢ τὸ προηγούμενον.

Τοῦ μοσχεύματος διευκολύνομεν τὴν ἐρρίζωσιν ἀφαιρούμεντες πρὸς τὴν βάσιν αὐτοῦ καὶ ἐκατέρωθεν ταινίας φλοιοῦ μήκους 4—5 δακτύλων.

Καλωφόρον μόσχευμα χρησιμοποιεῖται εἰς τὰς ὑγρὰς γαίας καὶ τὰ δυσκόλως ριζοβολοῦντα εἶδη. Λαμβάνομεν τοιοῦτον ἐνεργοῦντες, κατὰ τὴν βλαστησιν, πρὸς τὴν βάσιν τοῦ κλάδου ἐντομὴν (ἀφαιρούμεν δακτύλιον φλοιοῦ 4—5 δακτύλων) καὶ ὅν κλάδον θὰ μοσχεύσωμεν τὸν ἐπόμενον χειμῶνα, ὅτε οὗτος κόπτεται ἀμέσως κάτωθεν τῆς ἐξοστώσεως. Ἐπὶ ταύτης αἱ ρίζαι ἀναπτύσσονται πολυάριθμοι, ὅταν τὸ μόσχευμα τεθῆ εἰς τὸ ἔδαφος.

Διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς ἀμπέλου μεταχειρίζονται καὶ τὸ μονόφθαλμον ἢ σπαρτὸν μόσχευμα, ἀποτελούμενον ἐκ τεμαχίου κλάδου μήκους 3—4 δακτύλων φέροντος ἓνα ὀφθαλμόν. Τούτου ἡ ἐκτέλεσις ἐνεργεῖται διὰ σποράς.

Ἐρρίζωσις μοσχεύματος· ἐκτέλεσις αὐτοῦ καὶ καλλιεργητικαὶ φροντίδες. — Ἐρρίζουμενον τὸ μόσχευμα ἀναπτύσσει ἴδια ὄργανα, ὅπως ἐξασφαλισθῆ ἢ φυσικῆ του βλάστησις. Φυτευόμενον εἰς ἔδαφος κατάλληλον ἄρχεται λειτουργοῦν, χρησιμοποιοῦν τὰς ἀποθησαυριστικὰς οὐσίας, ἃς ἐγκλείει διὰ τε τὴν διατροφήν του καὶ τὴν παραγωγὴν νέων ὀργάνων. Ἐν ᾧ τὸ εἰς τὸν ἀέρα ἐκτεθειμένον ἄκρον αὐτοῦ ξηραίνεται εἰς μῆκος ὀλίγων γραμμῶν καὶ τὰ ἀγχειὰ του καταστρέφονται, ὁ χυμὸς φέρεται πρὸς τὴν βάσιν, ἔνθα προκαλεῖ τὴν ἀνάπτυξιν ἐξοστώσεως. Φυσιολόγοι τινὲς διατείνονται ὅτι, σχηματισθείσης τῆς ἐξοστώσεως, ἀπορροφᾷ τοῦτο τὰ ὑγρά τοῦ ἐδάφους καὶ ἐξασφαλίζει οὕτω τὴν διατροφήν του κατὰ τὴν περιόδον, καθ' ἣν στερεῖται ἀκόμη ριζῶν. Αἱ ρίζαι ἀναφαίνονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ταχέως ἐπὶ τοῦ ἐνταφέντος ἄκρου, κατὰ διάφορα σημεία, ἀλλὰ συνήθως κατὰ τοὺς κόμβους.

Πρὸς ριζοβολίαν τοῦ μοσχεύματος πολλαὶ συνθηκαὶ ἀνάγκη νὰ ἐξασφαλισθῶσιν· αἱ μὲν ἀναφέρονται εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ μόσχευμα, αἱ δὲ εἰς τὸ ἔδαφος ἐν ᾧ τοποθετεῖται.

Τὰ μοσχεύματα κόπτονται συνήθως κατὰ Νοέμβριον ἢ Δεκέμβριον, ἐνίοτε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως. Ἐκλέγονται κλάδοι μονοετείς, εὐρωστοί, ξυλοποιημένοι (μὴ πράσινοι) καὶ σχήματος κανονικοῦ, οὓς κόπτομεν, ὡς εἶπομεν διὰ τὸ ἀπλοῦν μόσχευμα, μὲ ἓνα ὀφθαλμόν εἰς ἑκάτερον ἄκρον. Αἱ τομαὶ δέον νὰ ὦσιν

ὀμαλαί, ἐκτελούμεναι διὰ κοπτεροῦ ἐργαλείου, ὅπως ἡ ἐπούλωσις καταστῆ εὐκολωτέρα.

Εἰς ἐλαφρὰ ἔδαφη καὶ κυρίως εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας, δέον νὰ φυτεύωνται τὰ μοσχεύματα κατὰ τὸ φθινόπωρον, ὅπως ἀντέχωσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ξηρασίας.

Τοῦναντίον εἰς δροσερὰς γαίας καὶ εἰς κλίματα ψυχρὰ τὰ μοσχεύματα φυτευόμενα τὸ φθινόπωρον θὰ ἐσθήποντο· ἐντεῦθεν ἀνάγκη νὰ φυτεύωνται τὴν ἀνοιξιν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, οἱ κλάδοι, παρασκευασθέντες κατὰ Νοέμβριον—Δεκέμβριον, τίθενται κατὰ δέσμας διαμέτρου 20 δακτύλων, ἃς τοποθετοῦμεν καθέτως, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἐντὸς λάκκου πλάτους 40—50 δακτύλων καὶ βάθους ἴσου πρὸς τὸ μῆκος τῶν μοσχευμάτων. Πληροῦται εἶτα ὁ λάκκος ἐκ τοῦ ἐξαχθέντος χώματος, ὅπερ σωρεύομεν καὶ εἰς ὕψος τι ὑπὲρ τὸν λάκκον. Κατὰ Μάρτιον, τὰ μοσχεύματα ἐξάγονται τοῦ λάκκου, ὅπως φυτευθῶσιν· ἡ ἐξόστωσις, ἣτις ἔχει ἤδη σχηματισθῆ, διευκολύνει τὴν ἐρρίζωσιν.

Τὸ καλῆτερον ἔδαφος διὰ τὰ μοσχεύματα εἶναι ἔδαφος πλούσιον, δροσερὸν καὶ ἐλαφρὸν ἐκτεθειμένον κατὰ προτίμησιν πρὸς βορρᾶν. Ἐνταφιάζομεν τὰ μοσχεύματα εἰς τρόπον, ὥστε ὁ ἄκρος ὀφθαλμὸς νὰ ἐξέχη τοῦ ἐδάφους. Ἡ φύτευσις ἐνεργεῖται εἴτε διὰ πασσάλου, δι' οὗ ἀνοίγομεν ὀπήν, ἐν ᾗ ἐνθέτομεν τὸ μόσχευμα εἴτε ἀνοίγομεν ἀδλακα πρὸς τὴν κάθετον ἐπιφανείαν τῆς ὁποίας στερεοῦμεν τὰ μοσχεύματα. Ἡ αὐλαξ πληροῦται εἶτα, συνήθως τιθεμένου πρὸς τὴν βάσιν στρώματος ἄμμου καὶ εἶτα διὰ χώματος, πιεζομένου καλῶς. Τὸ τελευταῖον εἶναι ἀναγκαϊότατον, ὅπως ἐξασφαλισθῆ ἡ συνάφεια τοῦ μοσχεύματος μετὰ τοῦ χώματος, διότι ἄλλως ἡ ἀποτυχία εἶναι βεβαία.

Ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ἀερισμοῦ, εἰς τὸ στρώμα τοῦ ἐδάφους, ἔνθα εὐρίσκεται τὸ κάτω ἄκρον τοῦ μοσχεύματος καὶ μάλιστα ὅταν ἦνε μακρὸν, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ μοσχεύματος. Τὸ τοιοῦτον ἄτοπον ἰδίᾳ συμβαίνει εἰς τὰς συμπαγεῖς γαίας.

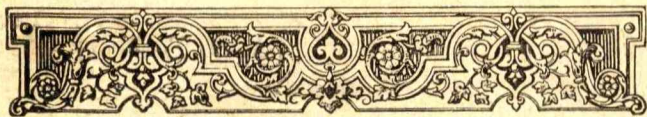
Διορθοῦμεν τοῦτο τιθέντες τὸ μόσχευμα ὀλίγον ἐγκλινῶς ἀντὶ κατέτως· οὕτω ἐλαττοῦται τὸ βάθος εἰς ὃ ἐνθάπτομεν τὸ ἄκρον.

Πρὸς διατήρησιν τῆς δροσερότητος τοῦ ἐδάφους καλύπτομεν τοῦτο διὰ στρώματος ἀχύρου πάχους 2—3 δακτύλων ἀρδεύοντες κατὰ τὰς ἀνάγκας.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον φθινόπωρον ἢ τὴν ἀνοιξιν, τοποθετοῦνται τὰ ριζοβολήσαντα μοσχεύματα εἰς φυτώριον ἢ εἰς τὴν ὀριστικὴν των θέσιν, ὡς καὶ τὰ ἐκ σποράς φυτὰ.

Χ. Ἰερωνύμου.

Προοδεῶς: Περὶ ἐμβολιασμοῦ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Γενόμεναι ἐν τῷ Ἐκπαιδ. Συμβουλίῳ κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 20)3 Μαΐου 1911 ὑπὸ Χ. Μαραθεύτου.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς 3 Μαΐου ὁ κ. Μαραθεύτης ὡμίλησε τὰ κατωτέρω καὶ κατέθηκε γραπτῶς τὰς κάτωθι προτάσεις του περὶ τῶν ὁποίων τὸ Συμβούλιον, τῇ προτάσει τοῦ κ. Διαοίδου, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκτινωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι εἰς τὰ μέλη πρὸς μελέτην. Χάριν τῶν κ. κ. Δημαδιδασκάλων, δημοσιεύομεν αὐτὰς καὶ ἡμεῖς καὶ ἀναμένομεν τὰς ἐπ' αὐτῶν κρίσεις των.

Νομίζω ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον οὐ τὸ ἔργον καὶ ὁ σκοπὸς εἶνε ἐκ τῶν εὐγενεστέρων καὶ ὑψηλοτέρων, δὲν ἐκπληροῖ οὐσιαστικῶς, πλήρως καὶ τελείως τὸ καθήκον του, ἂν περιορίζεται ἐν ἐκάστη συνεδρίᾳ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς διανομῆς τῆς χορηγίας καὶ τοῦτο ἄνευ ἀκριβοῦς γνώσεως τῆς πραγματικῆς τῶν σχολείων καταστάσεως, καὶ εἰς τὴν ἰδρυσιν ἀριθμητικῶς νέων σχολείων. Τὸ ἔργον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ εἰσὶν ὑψηλότερα. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον πρέπει πρωτίστως νὰ γνωρίζῃ, ἂν ἡ δημοτικὴ τῆς Κύπρου Ἐκπαίδευσις ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἐλπίδας τοῦ λαοῦ, ὅστις οὐκ εἰς μικρὰς θυσίας ὑποβάλλεται χάριν αὐτῆς· πρέπει νὰ γνωρίζῃ δηλονότι ἂν ἡ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις προσφερομένη ἀγωγή καὶ παιδεία πρὸς τοὺς Ἑλληνοπαῖδας εἶνε τοιαῦται, ὥστε εἰς τὴν κοινωνίαν αὗτοι εἰσερχόμενοι νὰ ὦσι καλοὶ χριστιανοὶ χρηστοὶ πολῖται, ἄριστοι πατριῶται ἱκανοὶ καὶ ἐπιδέξιοι εἰς ἐπιτέλεσιν ἔργου τινός, ἐξ οὗ τιμίως καὶ ἐπαρκῶς νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Τοῦτο νομίζω εἶνε ὁ οὐσιώδης καὶ κύριος σκοπὸς καὶ καθήκον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Διὰ νὰ κατορθώσῃ ὅμως τοῦτο ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρων συνεδριάσεων, ἐν αἷς νὰ ἐξετάζωνται διάφορα σχολικὰ ζητήματα ὑποβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνος ἐπόπτου εἴτε ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτῶν, νὰ ὑπάρχῃ δέ τις παρ' οὗ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον νὰ ζητῇ οἰανδήποτε πληροφορίαν ἠθέλε καὶ ὅστις νὰ ἦ ὑπόχρεως νὰ τὴν δίδῃ. Τοιοῦτον νομίζω πρόσωπον κατάλληλον εἶνε ὁ Ἑλλην ἐπόπτης, ὅστις μετὰ λύπης μου παρατηρῶ ὅτι δὲν παρευρίσκειται εἰς τὰς συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου.

Τούτων ἕνεκα προτείνω τὰ ἐξῆς καὶ αἱ προτάσεις μου αὗται πέποιθα ὅτι θὰ γίνωσιν ἀποδεχταὶ παρ' ἔλων τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

1) Ὅπως ὁ Ἑλλην ἐπόπτης παρακίθηται εἰς τὰς συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου.

2) Ὅπως ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ ἐκθεσις περὶ τῆς καταστάσεως τῆς δημοτικῆς τῶν Ἑλλήνων τῆς νήσου ἐκπαιδεύσεως, ἥτοι

α) Ποία ἡ ἐν γένει κατάστασις τῆς δημοτικῆς τῆς νήσου ἐκπαιδεύσεως.

β) Εἰς τί ὑστερεῖ αὕτη τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων κρατῶν.

γ) Ποία μέτρα νομίζει ἀναγκαῖα νὰ ληφθῶσι καὶ ποίων μέσων νὰ γίνῃ χρῆσις, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει τὸ δημοτικὸν σχολεῖον.

δ) Πόσοι τῶν διδασκάλων εἰσὶν ἱκανοὶ εἰς τὸ ἔργον των. Πόσοι δύνανται νὰ καταστῶσι τοιοῦτοι δι' ἐδηγίας καὶ ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας καὶ πόσοι εἶνε ἀνίκανοι διὰ τὸ ὑψηλὸν τοῦ διδασκάλου ἔργον.

ε) Πῶς δύναται νὰ γίνῃ ἡ διδασκαλία τῶν κυριωτέρων μαθημάτων μονόωρος.

στ) Τίνι τρόπῳ δύναται νὰ ἀποβῇ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἡ ἀγωγή καὶ παιδεία ἀποτελεσματικωτέρα ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει τοῦ ἀνθρώπου μόρφωσιν καὶ ὡς πρὸς τὴν δεξιότητα εἰς ἐπιτέλεσιν ἔργου, παρέχοντας τὰ ἀναγκαῖα πρὸς εὐημερίαν τοῦ τε ἀτόμου καὶ τοῦ ἔθνους.

ζ) Τίνι τρόπῳ δύναται τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον νὰ γνωρίζῃ ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβέστερον τὴν κατάστασιν ἐκάστου σχολείου, ἕνα μῆνα πρὸ τῆς τακτικῆς συνεδρίας αὐτοῦ.

3) Προτείνω ὅπως τὸ Γραφεῖον τῆς παιδείας προσκαλέσῃ διὰ δημοσιεύματος εἰς τὰς ἐφημερίδας τοὺς ἄνευ προσόντων ἐπιθυμοῦντας νὰ διδάξωσι κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1911—1912, νὰ δηλώσωσι τοῦτο μέχρι τοῦ Ἰουλίου ὡς καὶ τὴν σχολὴν ἐν ἣ ἔκαμον τὰς σπουδὰς των καὶ τὴν τάξιν εἰς ἣν ἐφθασαν.

θ) Κατάλογος τούτων νὰ σταλῇ μέχρι τῆς 1 Αὐγούστου εἰς ἐκάστην Ἐπαρχιακὴν ἐπιτροπεῖαν μετὰ τῆς δηλώσεως τῆς ἐξῆς τοῦ Συμβουλίου ἀποφάσεως :

Αἱ Ἐπαρχιακαὶ ἐπιτροπεῖαι ὀφείλουσι νὰ διρίζωσι

α) Τοὺς ἔχοντας προσόντα.

β) Τοὺς ἀποφοίτους Θεολογικῆς τινος Σχολῆς.

γ) Τοὺς ἀποφοίτους κλασσικοῦ τινος Γυμνασίου.

δ) Τοὺς ἀποφοίτους ἑνὸς γυμνασίου πεντατάξιου.

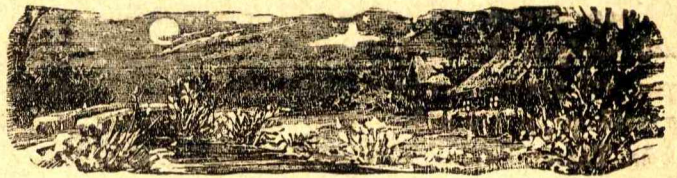
ε) Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν νὰ διορίζωνται οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν ἀπὸ τῆς Ε' τάξεως καὶ κάτω· νὰ προτιμῶνται δὲ οἱ τῆς Ε' καὶ τῆς Δ' καὶ οἱ τῆς Δ' τῆς Γ' τάξεως.

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΑΜΦΙΔΕΞΙΟΤΗΤΟΣ

Ἐν Ἀμερικῇ ἡ φυσιολογικὴ καὶ ψυχολογικὴ ἀξία τῆς συγχρόνου ἀναπτύξεως καὶ καλλιέργειας τῶν δυνάμεων τῆς δεξιᾶς καὶ ἀριστερᾶς χειρὸς τοσοῦτον ἐκτιμᾶται, ὥστε μεγάλως ἐξασκείται ἐν τοῖς σχολείοις. Ἐπὶ τοῦ ζωτικωτάτου τούτου ζητήματος ἔγραψεν ὁ ἐν Βερολίῳ ἰατρός Fraenkel τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρατηρήσεων καὶ δοκιμῶν του. «Αἱ ἐντυπώσεις» λέγει «τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου μεταδίδονται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὰ ὦτα, καὶ ἐν γένει τὰς αἰσθήσεις μας καὶ ἀναπαράγονται ὡς ἀναμνηστικαὶ εἰκόνες ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ μας. Ἐκάστην κίνησιν ἐκτελοῦμεν γενικῶς διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, διότι πάντες κατὰ 95 1) 2 ο) εἴμεθα δεξιόχειρες καὶ κατὰ συνέπειαν θέσις ὄλων τῶν εἰκόνων, ἅς ἀναπολοῦμεν εἶνε τὸ ἀριστερὸν ἡμισφαίριον τοῦ ἐγκεφάλου, ὅπερ ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ νωτιαίῳ μυελῷ διασταυρώσεως τῶν νεύρων, διευθύνει τὴν δεξιάν χεῖρα. Ἐνεκα τῆς προτιμήσεως ταύτης τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ὁ ἀριστερὸς ἐγκέφαλος λαμβάνει τὰς συχνοτέρας ἐντυπώσεις καὶ διεγέρσεις καὶ εἶνε ὁ μᾶλλον εὐεπηρεάστος, καὶ οὕτω καθίσταται τὸ κέντρον ὄλων σχεδὸν τῶν κινήσεων καὶ ἰδίᾳ τῶν μᾶλλον δυσκόλων. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ παραμελεῖται ὡς ἐν Προγόνι καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ δεξιὸς ἐγκέφαλος ὥστε δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ δεξιὰ ἐκτελεῖ πᾶν ὅ,τι ἀδυνατεῖ ὄλως νὰ πράξῃ ἡ ἀριστερὰ, ἥτις μάλιστα, πᾶν ὅ,τι γνωρίζει παραλαμβάνει ἐκ τῆς δεξιᾶς χειρὸς. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πάντα ὑπόκεινται εἰς τὸν ἀριστερὸν ἐγκέφαλον, αἱ σκέψεις, τὰ αἰσθητάματα ἢ ἐνέργεια, ἡ γραφὴ, αἱ κινήσεις, ὁ δεξιὸς ἐγκέφαλος οὐδὲν ὄλως ἐπενεργεῖ. Παρατηρήσεις ἐπὶ ἀσθενῶν, ὧν ἡ δεξιὰ παρέλυσεν ἐξ ἀποπληξίας, καὶ ὅτινες θὰ βασισθῶσιν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἐγκεφάλου, ἀπέδειξαν, ὅτι αἰφνηδίως ἐστερηθήσαν τῆς χρήσεως τῆς γλώσσης καὶ ὄλων τῶν κινήσεων τοῦ δεξιοῦ μέρους, οὐδὲν δὲ δύνανται νὰ πράξωσι διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἥτις ἤδη στερεῖται ὁδηγοῦ. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐρευνῶν μου λέγει ὁ ἰατρός Fraenkel προσεπάθησα νὰ βοηθήσω τὰ δυστυχῆ ταῦτα ὄντα, καὶ κατώρθωσα ἐν μέρει τοῦτο διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς. Κατέληξα δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι πᾶς τις δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐξ ἴσου μετὰ τῆς δεξιᾶς ἀσκήσιν τῆς ἀριστερᾶς διὰ τῆς ἐξασκήσεως ταύτης καὶ τῆς ὄσω τὸ δυνατόν τελειότερας ἀναπτύξεως τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ἐγκεφάλου, ὅπερ ἤδη διατελεῖ ἄγονον, ἵνα οὕτω καταστῇ καὶ τοῦτο ἴσον πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν ἀριστερὸν ἡμισφαίριον τοῦ ἐγκεφάλου.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Ν. Ἀργυρόπουλος.

ΣΟΥ ΕΙΠΑ

Σοῦ πρόσφερα τὸν ἔρωτα καὶ σοῦπα πῶς σὲ Σένα
ἔχω τὸ σῶμα, τὴν καρδιὰ καὶ τὴν ψυχὴ δοσμένα.
Σοῦπα τὸ πάθος τῆς καρδιᾶς, τοῦ στήθους μου τὸν πόνο,
σοῦ εἶπα τὴν ἀγάπη μου σὲ Σὲ προσφέρω, μόνο.
Σοῦπα, τὰ ἄστρα ῥώτησε, τὰ λούλουδα π' ἀνθοῦνε
καὶ μ' ἕνα στόμα «σ' ἀγαπῶ» καὶ κεῖνα θὰ σοῦ ποῦνε.
Σοῦπα, ἂν πέσῃ εἰς τὴν γῆν τοῦ οὐρανοῦ τὸ δῶμα,
καὶ ἂν τ' ἀστέρια οὐβύσουνε, θὰ σ' ἀγαπῶ ἀκόμα.
Σοῦπα πῶς γὰρ τὰ κάλλη σου τὰ οὐρανοπλασμένα
στενάξω, πάσχω, ξεψυχῶ, ροδόπλασιη παρθένα.
Σοῦπα· δὲν ξεο' ἂν πίστευες, σὲ λόγια πονεμένα
ποῦ ἦτανε ἀπ' τὸ βυθὸ τοῦ στήθους μου βγαλμένα.

Ἄχνα (Ἀμμοχώστου)

Στυλ. Ι. Θεοχαρίδης.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Κόλλα διὰ σκεύη.

Πολλάκις μᾶς παρουσιάζεται περίστασις καθ' ἣν θέλομεν νὰ κολλήσωμεν δύο μέρη ὑαλίνου σκεύους τὸ ὁποῖον ἐθρῦσθη ἢ νὰ συνδέσωμεν ὑαλινὸν σκεῦος μὲ μεταλλινὸν ὅπως εἰς τὸν μηχανισμόν τῶν λαμπῶν κτλ.

Τὸ προχειρότερον μέσον διὰ νὰ ἔχωμεν στερεὰν κόλλαν μὲ τὴν ὁποίαν νὰ κάμωμεν τὰς συγκολλήσεις αὐτὰς εἶνε τεμάχιον στυπτηρίας (στύψη) τὸ ὁποῖον λιώνομεν μέσα εἰς ἕνα κουτάλι, ἐπάνω εἰς μετρίαν πυράν. Μὲ τὸν πολτὸν ὁ ὁποῖος σχηματίζεται ὅταν ἐξατμισθῇ μέρος τοῦ ὕδατος τῆς στυπτηρίας εἰς τὸ πῦρ, ἀλείφωμεν τὰ τεμάχια τὰ ὁποῖα θὰ συγκολληθοῦν, τὰ ἐνώνομεν καὶ τὰ κρατοῦμεν ἕως ὅτου κρυώσουν.

Μετὰ τὴν συγκόλλησιν τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ἐκολλήσαμεν δύνανται νὰ πλυθοῦν χωρὶς κίνδυνον νὰ ἀποκολληθοῦν.

Βαφὴ τριχῶν.

Διὰ τὸ κασιανὸν χρῶμα συνιστῶνται: κατὰ πρῶτον λόγον τὰ χρώματα ἀπὸ ἐκχύλισμα καρύων· καλὴ συνταγὴ εἶνε ἡ ἐξῆς: 60 δρ. κιτρίνης βαζελίνης, 6 μ. κιτρίνου κηροῦ, 1 μ. ἐκχύλισμα καρύων ἀναμιγνύονται ὅλα μαζύ. Πρῶτον κάμνομεν μίαν ἀλοιφήν (πομάδα) ἐκ τῶν τριῶν πρώτων συστατικῶν, καὶ ἔπειτα διαλύομεν τὸ ἐκχύλισμα εἰς οἰνόπνευμα καὶ ἀναμιγνύομεν καλῶς μὲ τὴν πομάδα. Τὸ ἐκχύλισμα παρασκευάζεται ἐκ τῶν χλωρῶν πρασίνων φλοιῶν τῶν καρύων, τὰ ὁποῖα μοσχεύουν εἰς ἀραιὸν οἰνόπνευμα καὶ κατόπιν τὸ ἐξατμίζουν ἕως ὅτου γίνῃ πυκνότερον.

Ἄσφκλεστέρα διὰ τὴν βαφὴν εἶνε ἡ πομάδα ἐκ νιτρι-
κοῦ ἀργύρου, διὰ τῆς ὁποίας βράφονται τὰ μαλιὰ ἀναλό-
γως τοῦ χρησιμοποιοηθέντος ποσοῦ, ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ κα-
στανοῦ μέχρι τοῦ βαθέως μέλανος. Ἡ συνταγὴ εἶνε ἡ
ἐξῆς. Τήκουν 1 μ. μαλακοῦ κηροῦ μὲ 10 μ. ἐλαιολάδου καὶ
ἀφήνουν νὰ ψυχθῇ. Κατόπιν διαλύουν εἰς γουδι ἀπὸ πορ-
σελάνην 4 μ. νιτρικοῦ ἀργύρου μὲ 10 μ. ἀμμωνίας καὶ ἀ-
ναμιγνύουν αὐτὰ καλῶς μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀλοιφήν ἐκ κη-
ροῦ. Ἡ σκευσία αὕτη φυλάττεται καλῶς κλεισμένη ἀπὸ
τοῦ φωτός. Διὰ τὴν χρῆσιν, πλύνουν πρῶτον τὰ πρὸς βα-
φὴν μαλιὰ καὶ στεγνώνουν ἐπιμελῶς.

ἈΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος φύλλου καθυ-
σίτησεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἕνεκα ἀσθενείας
τοῦ ἀρχιεργάτου τοῦ τυπογραφείου.

Π. Δ.—Σᾶς ἐνεγράψαμεν εἰς τὸ «Ἐμ-
πρός». Βεβαίως δύνασθε νὰ στέλλετε ἀντα-
ποκρίσεις εἰς αὐτὸ ἐπὶ γεγονότων τοῦ χωρί-
ου σας καὶ τῶν πέριξ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ
ἦνε καλλιπεῖς ἀρκεῖ νὰ ἦνε σύντομοι, ἀπλαῖ, ἀληθεῖς καὶ
ἐγκαιροί.—Περίεργον α) Δὲν γνωρίζομεν περισσότερα περὶ
τοῦ Ἀρτσιανοῦ τοῦ Κοντραφᾶ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐγρά-
ψαμεν. β) Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς κολακευτικὰς περὶ τοῦ
«Ἐμπρός» κρίσεις σας. γ) Λέγεται ὅτι ὁ Τζῶν-Σιούαρτ-
Μίλλ ἤρξατο νὰ σπουδάζῃ Ἑλληνικὰ καὶ Μαθηματικὰ εἰς
ἡλικίαν.... τριῶν ἐτῶν! Τὰ ἴδια λέγονται καὶ διὰ πολλοὺς
ἄλλους μεγάλους ἄνδρας.—Λαμπούσιον.—Τὸ μεγαλύτερον
ὕψος εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέταξεν ἄνθρωπος δι' ἀεροπλάνου, εἶνε
3200 μέτρα. Εἰς τὸ ὕψος αὐτὸ ἀνήλθεν ὁ ἀεροδρόμος
Λεκανιώ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον.—Φίλω—Διαὶ σᾶς
φαίνονται ὑπερβολικαὶ αἱ τιμαὶ εἰς τὰς ὁποίας πωλοῦνται τὰ
πειτινὰ τῆς Ἀθαλάσσης ἀφοῦ εἰς τὴν τελευταίαν πιηνοτρο-
φικὴν Ἐκθεσὶν τοῦ Λονδίνου, ἐν Παραδείσιον πιητὸν ἐπω-
λήθη ἀντὶ 37,500 φράγκων δηλαδὴ 1500 λίρῶν στερλινῶν!
—Δ. Ἀν. Ἐλήφθη. Δημοσιευθήσεται εἰς τὸ προσεχές. Στε-
ροῦμεθα νέων σας.—Σ. Τ. Ἐλήφθη. Στέλλομεν.—Ν. Κ.
Γράφομεν ἰδιαιτέρως.

Η ΑΥΓΗ

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ "ΑΥΓΗΣ,,

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Γ' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- α) Περι—κλείς=Περικλής.
- β) Κύπρος—Κάπρος.
- γ) Πάφος—Πάρος.
- δ) Ὅταν εἰμποροῦμεν νὰ τὰ φάγωμεν.

Ὅρθὰς λύσεις μᾶς ἐπεμψαν : ὁ Περιεργος 3—Ἐριφύλη
Περδίκη ἐκ Λεμεσοῦ 3—Γ. Λουκαΐδης ἐξ Ἀστρομερίτου
3—Χαρ. Στυλιανοῦ 3—Θεοχ. Οἰκονομίδης ἐκ Λάρνακος

2—Στυλιανὸς Παύλου ἐκ Λάρνακος 3—Σ. Ι. Θεοχαρίδης
ἐξ Ἄχνας 3—Ἐωσφόρος ἐκ Λάρνακος 2—Ἄστατος ἐκ
Πυργᾶς 3—Α. Θ. Π. ἐκ Λάρνακος 3—Πλούταρχος Οἰ-
κονομίδης 3—Δημ. Μ. Δημητριάδης ἐκ Σκαρίνου 3—
Ἀπόστολος Γ. Κούτας ἐκ Σκαρίνου 3—Μαρμαρωμένος
Βασιληᾶς ἐκ Λάρνακος 2—Α. Χατζηγιωάννου Μόρφου 3—
Ἄρτεμις 2—Λαμπούσιος 2—

Γενομένης τῆς συνήθους κληρώσεως ἔλαχον

Τὸ νικέλιον ὠρολόγιον τῆς τσέπης εἰς τὸν
κ. Α. Γ. Κούταν ἐκ Σκαρίνου.

Ἡ ἐξάμηνος συνδρομὴ τοῦ «Ἐμπρός» εἰς τὸν
Ἐωσφόρον ἐκ Λάρνακος καὶ ἡ φεάλη Κολωνίας εἰς
κ. Α. Χατζηγιωάννου ἐκ Μόρφου.

Δ' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ "ΑΥΓΗΣ,,

- α) Ἐν ἄρθρον μ' ἐν ἐπίρρημα
καλὰ ἐὰν κολλήσης
ἀμέσως εὐμορφον πουλι
βεβαίως θ' ἀπαντήσης
- β) Μὲ λάσπην ἂν κολλήσης
μίαν ἀντωνυμίαν
ἀμέσως ἓνα ποταμὸν
θὰ κάμης μ' εὐκολίαν.
- γ) Πτερωτὴ θεᾶ, μὲ χρῆμα
ποῦ ὁ πολέτης καταβάλλει
ὡς βυζαντινὸς μέγας
αὐτοκράτωρ θὰ προβάλη.
- δ) Δυὸ μέλη ἀπ' τὸ κεφάλι
ἐνὸς κριοῦ θὰ λάθω
καὶ εὐθὺς ὡς τὰ κολλήσω
μίαν πόλιν τῆς Τουρκίας
πάραιτα θὰ σχηματίσω.

Οἱ ὄροι συμμετοχῆς εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς μας ὑπάρχουν
δημοσιευμένοι εἰς τὸ β' φύλλον τοῦ ἔτους τούτου καὶ πα-
ρακαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες μέρος νὰ συμμορφοῦνται πρὸς
αὐτούς.

Λύσεις τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ γίνονται δεκταὶ μέ-
χρι τῆς 25 Ἰουνίου 1911. Τὰ ἀποτελέσματα δημοσιευθή-
σονται εἰς τὸ φύλλον τῆς 30 Ἰουνίου.

Δῶρα θὰ δοθῶσιν :

- α) Ἐν ὠρολόγιον τῆς τσέπης.
- β) Μία ἐξάμηνος συνδρομὴ τοῦ «Ἐμπρός».
- γ) Εἰς μεταξωτὸς λαϊμοδέτης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

[Βιβλιογραφείται πᾶν βιβλίον οὐ-
τινος ἀποτέλλεται ἀντίτυπον εἰς
τὴν διεύθυνσιν τῆς «Αὐγῆς»].

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ἐπιστημονικὴ Ἠχώ. Μηνιαῖον Περι-
οδικὸν τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν καὶ τῆς Βιομηχα-
νίας. Διευθυντῆς Σ. Παπανικολάου Δ. Φ. Ε. Συνδρομὴ
7 φράγκα. Διεύθυνσις, Ὀδὸς Ἰπποκράτους 89 Ἀθῆναι.

Πινακοθήκη. Μηνιαῖον Καλλιτεχνικὸν περι-
οδικόν. Διευθυντῆς Δ. Καλογερόπουλος. Συνδρομὴ 12
φράγκα. Ὀδὸς Χαρ. Τρικούπη 22α. Ἀθῆναι.

Αἶ Μοῦσαι. Δεκαπενθήμερον Φιλολογικὸν πε-
ριοδικόν. Διευθυντῆς Λ. Χ. Ζώης ἀρχαιοφύλαξ Ζακύν-
θου. Συνδρομὴ 10 φράγκα. Διεύθυνσις Ζάκυνθον. Στόρε.

Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις. Ποικίλον πε-
ριοδικὸν μηνιαῖον. Διευθύντρια Δις Εὐγενία Ζωγράφου.
Συνδρομὴ φρ. 12. Διεύθυνσις. Ὀδὸς Μενάνδρου. 83.
Ἀθῆναι.

Τὸ Ἐμπόριον. Περιοδικὸν πρὸς διάδοσιν τῆς
Ἐμπορικῆς Ἐπιστήμης. Διευθυντῆς Κ. Παναγιωτό-
πουλος. Συνδρομὴ φρ. 8. Διεύθυνσις. Ὀδὸς Νοταρᾶ
68. εἰς Πειραιᾶ.

**Δελτίον τῆς Ἐμπορ. καὶ Βιομηχ. Ἀ-
καδημίας.** Μηνιαῖον δελτίον ποικίλης πρακτικῆς
ὑλης. Διευθύντρια κ. Ἑλένη Ο. Ρουσοπούλου. Συνδρο-
μὴ φρ. 3. Διεύθυνσις Πλατεῖα Κάνιγγος Ἀθῆναι.

Δελτίον τῶν Ἑλληνίδων. Παράρτημα
τοῦ ἀνωτέρω.

Λαογραφία. Δελτίον τῆς Ἑλληνικῆς Λαογρα-
φικῆς ἑταιρείας ἐκδιδόμενον κατὰ τριμηνίαν ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτου. Συν-
δρομὴ φρ. 15. Διεύθυνσις. Κον Μ. Δέφνερ. Ὀδὸς Προ-
αστείου 108 Ἀθήνας.

Ἄσπῆς. Δεκαπενθήμερον περιοδικόν. Ὅργανον
τοῦ Παγκρητίου Δημοδιδασκαλικοῦ Συνδέσμου. Συν-
δρομὴ φρ. 8. Διεύθυνσις Χανία—Κρήτης.

«Παναθήναια».—Δεκαπενθήμερον εἰκονογρα-
φημένον φιλολογικὸν περιοδικόν. Διευθυντῆς Κ. Μιχα-
ηλίδης. — Ἀριστοτέλους 35, Ἀθῆναι.—Συνδρομὴ
δρ.—φρ. 25.

Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ. Περιοδικὸν θρη-
σκευτικὸν ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός, προνοία Μελε-
τίου Μεταξάκι, Μητροπολίτου Κιτίου. Συνδρομὴ σελ-
λίνα 6. Διεύθυνσις ἐν Λάρνακι.

Χριστιανός. Θρησκευτικὸν δεκαπενθήμερον πε-
ριοδικόν. Διευθυντῆς Πορφύριος Κυριακίδης Δ. Θ.
Συνδρομὴ σελλίνα 6. Διεύθυνσις ἐν Λευκωσίᾳ.

Ἐρμῆς. Ἐμπορικὸν μηνιαῖον περιοδικόν. Διευ-
θυντῆς Κ. Σαμουήλ Λογιστῆς τοῦ Ταμιευτηρίου «ἠ
Λευκωσία.» Συνδρομὴ σελλίνα 8. Διεύθυνσις ἐν Λευ-
κωσίᾳ.

Φῶς. Μηνιαῖον φιλολογικὸν περιοδικόν. Διευ-
θυντῆς Χαρίλαος Παπαϊωάννου Δ. Θ. Συνδρομὴ σελλί-
να 6. Διεύθυνσις ἐν Λευκωσίᾳ.

— Ἀγγέλλεται ἡ ἐκδοσις τῶν Ποιημάτων τοῦ ἐκ
Λεμεσοῦ κ. Β. Μιχαηλίδου, τὴν ὁποίαν χαιρετίζομεν
ἐνθουσιωδῶς. Δὲν ἐγράφησαν ὠραιότερα ποιήματα εἰς
Κυπριακὸν ἰδίωμα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα ἀλη-
θινῆς ἐμπνεύσεως τοῦ Μιστράλ τῆς Κύπρου, ὅστις ἀλ-
λοῦ θὰ ἦτο μία δόξα τοῦ τόπου ἐνῶ ἐδῶ εἶνε σχεδὸν
ἄγνωστος. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται πρὸς δύο σελ. δι'
ἕκαστον ἀντίτυπον, παρὰ τῷ ἰδίῳ εἰς Λεμεσό.

— Ἡ καλὴ συναδέλφος «Δράσις» τῆς Ρεθύμνης
εἰσηλθεν ἐπ' αἰσίοις οἰονοῖς εἰς τὸ β' τῆς ἔτος.

ΛΕΞΙΚΑ Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Μέγα Ἑλληνοαγγλικόν

ἄδειον σελ. 10

δεδεμένον » 12

Πρόχειρον Ἑλληνοαγγλικόν

ἄδειον σελ. 4

δεδεμένον » 5

Πρόχειρον Ἀγγλοελληνικόν

ἄδειον σελ. 4

δεδεμένον » 5

ΗΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Μέθοδος Ἑλληνοαγγλικῆ

(μετὰ εἰκόνων)

Κατὰ τὸ σύστημα Berlitz

ἄδειος σελ. 7

δεδεμένη » 8

Πωλοῦνται παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις
κ. κ. Κ. Ρώσσω καὶ Ἀ. Ἰωαννίδη.

ΕΜΠΡΟΣ

ΛΑΪΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἐπεύθυνος—Διευθυντῆς

Κ. Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

Ἔτηδιά συνδρομὴ δελ. 8

Μετὰ τοῦ περιοδικοῦ «Αὐγὴ» » 12